

คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร
เกณฑ์ประกันคุณภาพเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

(AUN-QA : ASEAN University Network Quality Assurance Version 4.0)

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2569)

คำนำ

คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 (ASEAN University Network Quality Assurance : AUN-QA Version 4.0) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย กรอบแนวคิดและสาระของเกณฑ์ แนวทางการวิเคราะห์ สรุปผล ตลอดจนกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นคู่มือส่งเสริมให้หน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัยสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานตามระบบกลไกที่ได้กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ตลอดจนมีการบริหารจัดการการศึกษาอย่างมีคุณภาพสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองสังคม และประเทศชาติได้ต่อไป

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. หลักการและแนวคิดการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรสู่มาตรฐานสากล	
ด้วยเกณฑ์ AUN-QA.....	1
1.1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร.....	1
1.2 การพัฒนาคุณภาพหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA.....	1
1.3 การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามเกณฑ์ AUN-QA.....	2
2. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร	
ตามเกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0).....	3
2.1 รูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร	
ตามเกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0).....	3
2.2 องค์ประกอบและเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	
ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0).....	4
องค์ประกอบที่ 1 การกำกับตามมาตรฐาน.....	6
องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาคุณภาพหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA	
(Version 4.0).....	13
AUN-QA Criterion 1 - Expected Learning Outcomes	
(เกณฑ์ที่ 1 – ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง).....	13
AUN-QA Criterion 2 - Programme Structure and Content	
(เกณฑ์ที่ 2 – โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร).....	18
AUN-QA Criterion 3 - Teaching and Learning Approach	
(เกณฑ์ที่ 3 – แนวทางการจัดการเรียนการสอน).....	27
AUN-QA Criterion 4 - Student Assessment	
(เกณฑ์ที่ 4 – การประเมินผู้เรียน).....	34
AUN-QA Criterion 5 - Academic Staff	
(เกณฑ์ที่ 5 - บุคลากรสายวิชาการ).....	40
AUN-QA Criterion 6 - Student Support Services	
(เกณฑ์ที่ 6 – การบริการนิสิต).....	49
AUN-QA Criterion 7 - Facilities and Infrastructure	
(เกณฑ์ที่ 7 - สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน).....	56
AUN-QA Criterion 8 - Output and Outcomes	
(เกณฑ์ที่ 8 - ผลผลิตและผลลัพธ์).....	61

2.3 การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตามเกณฑ์ AUN-QA.....	68
3. การวิเคราะห์และสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	
ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0).....	70
4. แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร	
ตามเกณฑ์ AUN-QA.....	71
4.1 รูปแบบการประเมิน.....	71
4.2 ระยะเวลาสำหรับการประเมิน.....	71
4.3 องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการประเมินฯ.....	71
4.4 กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร	
ตามเกณฑ์ AUN-QA.....	71
4.5 การเตรียมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการรับการสัมภาษณ์ของผู้ประเมิน.....	73
ภาคผนวก.....	74
- กฎกระทรวง มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565.....	75
- กฎกระทรวง มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565.....	85
- กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565.....	94
- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี	
พ.ศ.2565.....	99
- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
พ.ศ.2565.....	110
- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐาน	
คุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565.....	125

การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0)

1. หลักการและแนวคิดการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรสู่มาตรฐานสากลด้วยเกณฑ์ AUN-QA

1.1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาว่าหลักสูตรได้ดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในได้กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในไว้ 2 รูปแบบ ได้แก่

1) ตามรูปแบบของสำนักงานปลัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) กำหนด

2) ตามรูปแบบของ AUN-QA

โดยการเลือกระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงและประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเลือกใช้รูปแบบใดก็ตาม จะต้องผ่านการประเมินองค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร ใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพ AUN-QA Version 4.0 สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี โท และเอกที่ปรับปรุงตามมาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2565

1.2 การพัฒนาคุณภาพหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA

ตามมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ได้ออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนด ได้แก่

- ประกาศกระทรวง มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ข้อ 13 และประกาศกฎกระทรวงคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ข้อ 9 เพื่อประโยชน์ในการสร้างความมั่นใจในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตร การศึกษาในแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และติดตามประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ดังกล่าวที่สามารถติดตามตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาลและนำไปใช้ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและกระบวนการ เรียนรู้ ให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาการกำหนด

- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และเกณฑ์หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 ข้อ 15 การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุก

หลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพ ของหลักสูตรตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดและมาตรฐาน การอุดมศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ข้อ 6 สถาบันอุดมศึกษาต้องแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ในการผลิตบัณฑิตให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร โดยออกแบบและพัฒนาระบบกลไกหรือวิธีการ พร้อมหลักฐานเชิงประจักษ์ สำหรับสูตรการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการ จัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา

ทั้งนี้ ตามประกาศมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง ได้มุ่งเน้นในการจัดการศึกษาเชิงผลลัพธ์ พร้อมกำหนดให้ต้องมีระบบการประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตรการศึกษา ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงมีแนวคิดที่จะนำระบบประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรตามเกณฑ์คุณภาพ AUN-QA ของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนมาใช้เพื่อผลักดันการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการ การศึกษาแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome Based Education) ยกระดับคุณภาพหลักสูตรของ มหาวิทยาลัยสู่มาตรฐานสากล โดยเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2567 เป็นต้นไป

1.3 การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามเกณฑ์ AUN-QA

การประกันคุณภาพเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance: AUN-QA) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2541 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกลไกการประกันคุณภาพ และ มาตรฐานอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยสมาชิกให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ประเทศไทยมีมหาวิทยาลัยหลาย แห่งได้นำเกณฑ์นี้มาใช้ ไม่ได้จำกัดเฉพาะมหาวิทยาลัยสมาชิกเท่านั้น AUN-QA เป็นระบบการรับรองคุณภาพ และมาตรฐานระดับหลักสูตร เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล

1.3.1 วัตถุประสงค์หลักของ AUN-QA

- 1) เพื่อการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในกลุ่มประเทศอาเซียน
- 2) เพื่อเป็นมาตรฐานในการแลกเปลี่ยนผู้เรียนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- 3) เพื่อมุ่งสู่ การเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ของผู้เรียน อาจารย์ และบุคลากรของ สถาบันอุดมศึกษา
- 4) เพื่อสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานด้านคุณภาพการศึกษาในเขตภูมิภาคอื่น เพื่อให้กรอบ มาตรฐานคุณภาพระดับอุดมศึกษามีความสอดคล้องกัน
- 5) เพื่อยกระดับความเชี่ยวชาญในด้านการประกันคุณภาพของกลุ่มประเทศอาเซียน

1.3.2 หลักการและเหตุผลของ AUN-QA มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับ 8 ประการ ได้แก่

- 1) คุณภาพของบัณฑิต
- 2) ความคาดหวังของตลาดแรงงาน
- 3) การสร้างความเป็นสากลให้กับสายอาชีพ และการมุ่งสู่ความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization)
- 4) การปกป้องลูกค้า หรือผู้ใช้บัณฑิต

- 5) การขยายขอบเขตการศึกษาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำสู่การอุดมศึกษาในระดับมวลคม
- 6) การตอบสนองต่อความต้องการของสังคม
- 7) การให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับคุณภาพของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
- 8) การสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนผู้เรียนและความร่วมมือระหว่างประเทศ

หลักการสำคัญของ AUN-QA ได้แก่ การมุ่งเน้นให้เกิดการจัดการศึกษาแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้หรือ **Outcome Based Education** กล่าวคือ มุ่งเน้นการพิจารณาการออกแบบผลลัพธ์จากการเรียนรู้และการออกแบบกระบวนการต่าง ๆ เพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์ดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดยระบบการดำเนินการของ AUN-QA นั้น มีใจความสำคัญของการดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

- 1) เป้าหมายเป็นไปเพื่อการพัฒนา (มิใช่การประเมินเพียงให้ได้คะแนน)
- 2) พิจารณาผลสำเร็จของหลักสูตรที่เห็นแนวโน้มดีขึ้นในช่วงอย่างน้อย 3-5 ปี (หรือบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา 3-5 รุ่น)
- 3) การตรวจประเมินไม่มีเกณฑ์ในรูปแบบของตัวเลขขั้นต่ำ แต่เน้นการพิจารณาตามบริบท
- 4) เน้นการวางแผนหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกัน
- 5) ประกอบด้วย 8 เกณฑ์หลัก 53 เกณฑ์ย่อย
- 6) คะแนนประเมินเต็ม 7 ระดับ
- 7) หลักสูตรที่สมัครเข้ารับการประเมินนั้นเป็นได้ทั้งหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน และหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยหรือภาษาอื่น เพียงแต่ต้องดำเนินการประเมินด้วยภาษาอังกฤษเท่านั้น ได้แก่ การเขียนรายงานการประเมินตนเองเป็นภาษาอังกฤษ และแปลเอกสารแนบที่จำเป็นเป็นภาษาอังกฤษ

2. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-OA (Version 4.0)

2.1 รูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0)

รูปแบบของ AUN-QA ฉบับที่ 4 ในระดับหลักสูตร มุ่งเน้นไปที่คุณภาพของกิจกรรมทางการศึกษา ตามมิติ 3 มิติ คือ 1) คุณภาพของปัจจัยนำเข้า 2) คุณภาพของ กระบวนการ และ 3) คุณภาพของผลผลิต/ผลลัพธ์ โดยมีรูปแบบเริ่มจากผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังที่จะให้เกิดกับตัวผู้เรียน การแปลงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ไปสู่หลักสูตร และวิธีที่จะทำให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ผ่านกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การประเมินคุณภาพระดับหลักสูตรของ AUN QA ใช้ระบบการประเมินจากคะแนนเต็ม 7 ในลักษณะ Rating scale ประกอบด้วยเกณฑ์ 8 เกณฑ์ แต่ละเกณฑ์ยังประกอบด้วยเกณฑ์ การพิจารณาย่อย ๆ ลงไปอีก เกณฑ์หลักในการประเมินคุณภาพ มีดังนี้

1. Expected Learning Outcomes ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
2. Programme Structure and Content โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร

3. Teaching and Learning Approach แนวทางการจัดเรียนการสอน
4. Student Assessment การประเมินผู้เรียน
5. Academic Staff คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ
6. Student Support Services การบริการสนับสนุนผู้เรียน
7. Facilities and Infrastructure สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน
8. Output and Outcomes ผลผลิตและผลลัพธ์

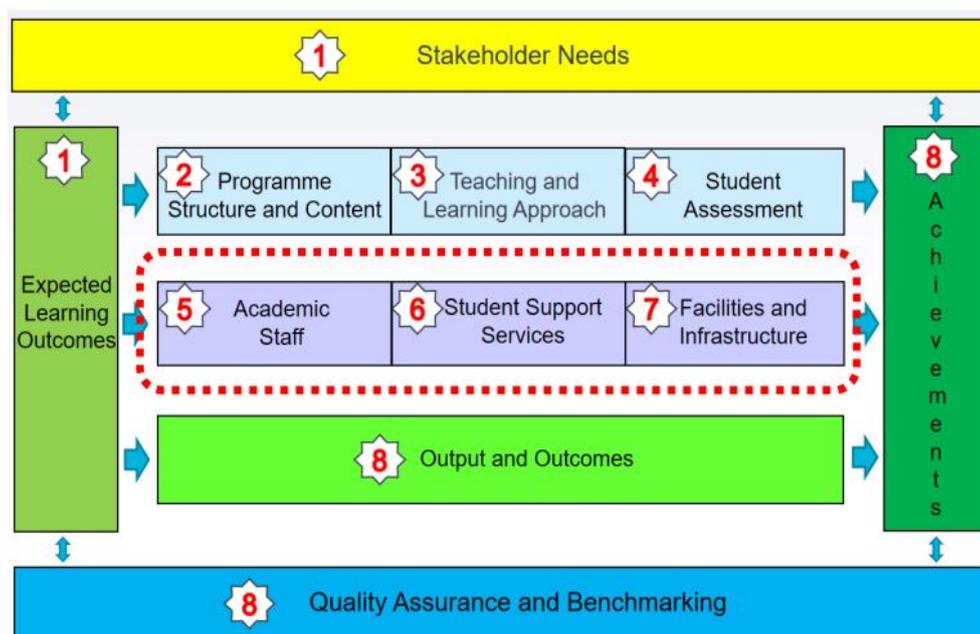

Figure AUN-QA Assessment Model at the Programme Level (Version 4.0.0)

แผนภาพรูปแบบของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA ฉบับที่ 4 (ที่มา: The Guide to AUN-QA Assessment at Programme Level Version 4.0.0, 2020)

2.2 องค์ประกอบและเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0)

องค์ประกอบการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0)
องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน	ตัวบ่งชี้ 1.1 การกำกับมาตรฐานหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด โดย สป.อว. (ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2565)
องค์ประกอบที่ 2 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ AUN-QA ของหลักสูตร	1. Expected Learning Outcomes ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง 2. Programme Structure and Content โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

องค์ประกอบการประกัน คุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้/เกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0)
	3. Teaching and Learning Approach แนวทางการจัดเรียนการสอน
	4. Student Assessment การประเมินผู้เรียน
	5. Academic Staff คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ
	6. Student Support Services การบริการสนับสนุนผู้เรียน
	7. Facilities and Infrastructure สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้าง พื้นฐาน
	8. Output and Outcomes ผลผลิตและผลลัพธ์

องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่หลักสำคัญประการหนึ่ง คือการพิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติโดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยได้จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาได้ พัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและยกระดับมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีความทัดเทียมกัน และได้ประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับต่าง ๆ พ.ศ. 2565 เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ โดยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การรับรองวิทยฐานะและมาตรฐานการศึกษาโดย สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรใหม่ หรือหลักสูตรปรับปรุงล้วนใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพ.ศ. 2565 เป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตรและดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรดังกล่าวในการควบคุมกำกับมาตรฐาน จะพิจารณาจากการบริหารจัดการหลักสูตรทุกหลักสูตรให้เป็นไปตาม เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ตลอดระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าว โดยหลักสูตรจะเลือกใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรเพียงเกณฑ์เดียว ซึ่งพิจารณาจากหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยฉบับล่าสุด

ตัวบ่งชี้ : 1.1 การกำกับมาตรฐานหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สป.อว. (ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565)

1) หลักสูตรระดับปริญญาตรี

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประเภทวิชาการ	ประเภทวิชาชีพ/ ปฏิบัติการ
1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร - มีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ - มีหน้าที่ในการบริหาร พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่ วางแผน ควบคุมคุณภาพ ติดตามประเมินผล และพัฒนาหลักสูตรและ - ปฏิบัติหน้าที่ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น 	
2. คุณสมบัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรที่เปิดสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรที่เปิดสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง - อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 2 ใน 5 คน ต้องมีประสบการณ์ ในด้านการปฏิบัติการ
3. คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรที่เปิดสอน และมีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง 	
4. คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน	<p>อาจารย์ประจำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันในรายวิชาที่เปิดสอน หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ - หากเป็นอาจารย์ผู้สอนก่อนเกณฑ์นี้ประกาศใช้ อนุโลมคุณวุฒิระดับปริญญาตรีให้ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนในสถาบันเดิมต่อไปได้ <p>อาจารย์พิเศษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติเหมือนอาจารย์ประจำที่เป็นผู้สอน หากไม่มีคุณวุฒิตั้งกล่าวข้างต้นต้องมีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย - สามารถสอนได้เต็มเวลา โดยมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนาวัสดุตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานั้นๆ 	

เกณฑ์การประเมิน	คุณลักษณะหลักสูตร	
	ประเภทวิชาการ	ประเภทวิชาชีพ/ ปฏิบัติการ
10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	ต้องไม่เกิน 5 ปี	
รวม	เกณฑ์ 5 ข้อ	เกณฑ์ 5 ข้อ

2) หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

เกณฑ์การประเมิน	หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร - มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกที่เป็นสาขาวิชาเดียวกัน - มีหน้าที่ในการบริหาร พัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่วางแผน ควบคุมคุณภาพ ติดตามประเมินผล และพัฒนาหลักสูตร และ - ปฏิบัติหน้าที่ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น 	
2. คุณสมบัติอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป - มีคุณวุฒิที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรที่เปิดสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ขึ้นไป - มีคุณวุฒิที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรที่เปิดสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยเป็นผลงานวิจัยทั้ง 3 รายการ
3. คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า - มีคุณวุฒิที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรที่เปิดสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป - มีคุณวุฒิที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาของหลักสูตรที่เปิดสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง โดยมีผลงานวิจัยทั้ง 3 รายการ
4. คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน	<p>อาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน 	<p>อาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์ประจำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรอง

เกณฑ์การประเมิน	หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง 	<ul style="list-style-type: none"> - ศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน - ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง
	<p>อาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์พิเศษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติเหมือนอาจารย์ประจำที่เป็นผู้สอน - หากไม่มีคุณวุฒิตั้งกล่าวข้างต้นต้องมี ความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย - สามารถสอนได้เต็มเวลา โดยมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียน การสอนและพัฒนานิสิต 	<p>อาจารย์ผู้สอนที่เป็นอาจารย์พิเศษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติเหมือนอาจารย์ประจำที่เป็นผู้สอน - หากไม่มีคุณวุฒิตั้งกล่าวข้างต้น ต้องมี ความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย - สามารถสอนได้เต็มเวลา โดยมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียน การสอนและพัฒนานิสิต
5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร - มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน - ผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยเป็นผลงานวิจัยทั้ง 3 รายการ
6. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)	<p>อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ประจำ/นักวิจัยประจำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลังโดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย 	<p>อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ประจำ/นักวิจัยประจำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง โดยเป็นผลงานวิจัยทั้ง 3 รายการ

เกณฑ์การประเมิน	หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง - หากไม่มีคุณวุฒิหรือผลงานทางวิชาการตามที่กำหนด จะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย 	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง - หากไม่มีคุณวุฒิหรือผลงานทางวิชาการตามที่กำหนด จะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย
<p>7. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์</p> <p>อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ ประจำหลักสูตรและ ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก โดยอาจมี อาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำรวม ไม่น้อยกว่า 3 คน ประธานผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องไม่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรือที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม 	<p>อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ไม่น้อยกว่า 5 คนทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้อง ไม่น้อยกว่า 2 คน ประธานผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก 	
<p>อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ประจำ/นักวิจัยประจำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลังโดยอย่างน้อย 1 รายการต้องเป็นผลงานวิจัย 	<p>อาจารย์ประจำหลักสูตร/อาจารย์ประจำ/นักวิจัยประจำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าและดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน - มีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยต้องเป็นผลงานวิจัยทั้ง 3 รายการ 	
<p>ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูล 	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณวุฒิระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า - มีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูล 	

เกณฑ์การประเมิน	หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
	<p>ที่เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 5 เรื่อง</p> <p>- หากไม่มีคุณวุฒิหรือผลงานทางวิชาการตามที่กำหนด จะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย</p>	<p>ที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 10 เรื่อง</p> <p>- หากไม่มีคุณวุฒิหรือผลงานทางวิชาการตามที่กำหนด จะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย</p>
<p>หมายเหตุ : การเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก/ร่วม ที่เผยแพร่ตามเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ. 2564 หากเป็นงานวิจัยที่นำเสนอในรูปของบทความวิชาการต่างๆ ในวารสารทางวิชาการ ต้องเป็นวารสารทางวิชาการที่มี Peer Review อย่างน้อย 3 คน และเป็นวารสารที่เผยแพร่ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 ปี หากนำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติที่มีรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ การประชุมวิชาการระดับชาตินั้น ต้องจัดร่วมกับสมาคมวิชาการ/วิชาชีพที่เป็นที่ยอมรับ</p>		
<p>8. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา</p>	<p>แผน 1</p> <p>- ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบบทความหรือนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่นที่สามารถสืบค้นได้ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด</p>	<p>แผน 1</p> <p>- ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติตามประกาศของ กมอ. อย่างน้อย 2 เรื่อง หรือ</p> <p>- ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติตามประกาศของ กมอ. อย่างน้อย 1 เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม ผลงานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เชิงสังคม และเศรษฐกิจ อย่างน้อย 1 เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตรอย่างน้อย 1 สิทธิบัตร กรณีผลงานนวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย</p>

เกณฑ์การประเมิน	หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
	แผน 2 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ สภามหาวิทยาลัยกำหนด	แผน 1 สำหรับนักศึกษาในกลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่ กมอ. กำหนด
9. ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา	วิทยานิพนธ์ - อาจารย์คณาธิปริญาเอก 1 คนต่อนักศึกษา 5 คน ต่อภาคการศึกษา การค้นคว้าอิสระ - อาจารย์คณาธิปริญาเอก 1 คนต่อนักศึกษา 15 คน ต่อภาคการศึกษา - หากเป็นที่ปรึกษาทั้ง 2 ประเภทให้เทียบสัดส่วนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ 1 คน เทียบเท่ากับนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ 3 คน ต่อภาคการศึกษา - หากอาจารย์คณาธิปริญาเอกและมีตำแหน่งทางวิชาการ หรือปริญญาโทและมีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป 1 คนต่อนักศึกษา 10 คน ต่อภาคการศึกษา - หากอาจารย์คณาธิปริญาเอกและมีตำแหน่งทางวิชาการ ระดับศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า สามารถดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดได้ โดยเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 15 คนต่อภาคการศึกษา	
10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	ต้องไม่เกิน 5 ปี	
รวม	เกณฑ์ 10 ข้อ	เกณฑ์ 10 ข้อ

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินดังกล่าวเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 1.1 กำหนดไว้เป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” หากไม่ผ่านเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ถือว่าหลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน และผลเป็น “ไม่ผ่าน”

องค์ประกอบที่ 2
การพัฒนาคุณภาพหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0)
AUN – QA Assessment at Programme Level

AUN-QA Criterion 1 Expected Learning Outcomes

(เกณฑ์ที่ 1- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง)

	Requirements	เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
1.1	The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders.	หลักสูตรแสดงให้เห็นถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ที่มีการกำหนดไว้อย่างเหมาะสมเป็นไปตามลำดับชั้นของการเรียนรู้ (learning taxonomy) สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย และเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - Expected learning outcomes: ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง - Appropriately formulated: กำหนดไว้อย่างเหมาะสม/ Learning taxonomy: ลำดับชั้นของการเรียนรู้ - Vision and mission: วิสัยทัศน์และพันธกิจ - Known to all stakeholders: เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม
1.2	The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.	หลักสูตรแสดงให้เห็นถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชาของทุกรายวิชา ที่มีการกำหนดไว้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - CLOs all courses: ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชาของทุกรายวิชา กับ Appropriately formulated: กำหนดไว้อย่างเหมาะสม - Aligned: สอดคล้อง กับ PLOs: ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับหลักสูตร
1.3	The programme to show that the expected learning outcomes consist	หลักสูตรแสดงให้เห็นถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป (ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเขียน การ	<ul style="list-style-type: none"> - Generic outcomes: ผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป

	Requirements	เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
	of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem- solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).	พูด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ทักษะการสร้างทีมงาน เป็นต้น) และผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะ สาขาวิชา (ที่เกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะ ของสาขาวิชา)	- Subject specific outcomes: ผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะสาขาวิชา
1.4	The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.	หลักสูตรแสดงให้เห็นถึง การรวบรวมความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก และสะท้อนความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง	- Gathered: การรวบรวม Requirements / Need : ความต้องการ / ความจำเป็น - Reflected : สะท้อน (ความต้องการ) PLOs : ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
1.5	The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า นิสิตสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง เมื่อสำเร็จการศึกษา	- Achieved : บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLOs) - graduate : สำเร็จการศึกษา

Explanation :

An outcome-based education (OBE) can be described as a way in which a curriculum is defined, organised, and directed based on all the things that learners would learn and demonstrate successfully when they complete a study programme. The focus of OBE is on the results of learning, where the knowledge, skills, and attitudes that learners are expected to master, are clearly identified and expressed as expected learning outcomes.

คำอธิบาย :

การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (OBE) หมายถึง การออกแบบหลักสูตรบนพื้นฐานของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังและจะบรรลุผลเมื่อผู้เรียนสำเร็จหลักสูตรการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์นี้จะมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ของการเรียนเป็นสิ่งสำคัญโดยมีความรู้ทักษะและเจตคติที่ผู้เรียนถูกคาดหวังให้เชี่ยวชาญจะมีการระบุไว้อย่างชัดเจนและแสดงออกมาในรูปของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
<p>Expected learning outcomes, which are formulated from the needs of stakeholders, form the starting point in the design of an academic programme. They are concerned with the achievement of the learner rather than the intention of the teacher, which are often written as aims, goals, or objectives of the programme. Learning outcomes should be written in a way where learning is translated into observable and measurable results which can be demonstrated and assessed.</p>	<p>ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดขึ้นจากความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของการออกแบบหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นหลักมากกว่าจุดมุ่งหมายของผู้สอนที่มักจะเขียนในรูปของเป้าหมายเป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ควรเขียนให้อยู่ในลักษณะผลลัพธ์ที่สังเกตและวัดผลได้นำไปสู่การปฏิบัติและประเมินผลได้</p>
<p>Table 2.1 shows measurement of the extent to which programme learning outcomes (PLOs) have been achieved by students at the time of graduation. It is important that the data for the table are provided by the students. This gives a more reliable measure of PLO achievement. It makes less sense for the data to be provided by the programme administrators or the academic staff since these stakeholders would have a vested interest in seeing good achievement of the learning outcomes. Alternatively, the data can be provided by alumni and employers within 6-24 months after graduation.</p>	<p>ตารางที่ 2.1 แสดงให้เห็นถึงการวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) ที่ผู้เรียนพึงมีเมื่อสำเร็จการศึกษาสิ่งสำคัญคือข้อมูลสำหรับตารางนี้ต้องมาจากผู้เรียน เพราะจะนำไปสู่การวัดผลสำเร็จของ PLO ที่น่าเชื่อถือมากกว่าข้อมูลที่ได้จากผู้บริหารหรือบุคลากรของหลักสูตรเนื่องจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้คือผู้ที่ได้รับประโยชน์จากผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านบวก นอกจากนี้ข้อมูลอาจได้มาจากศิษย์เก่าและผู้ใช้บัณฑิตหลังจากที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษาไปแล้ว 4-24 เดือน</p>

<p>As shown in Table 2.1, the use of an “X” and a percentage is one means of denoting the achievement. Other schemes can be used also. For example, use “I” to denote an Introductory achievement of a particular LO; “M” to denote Moderate achievement; and “F” to denote Full achievement.</p>	<p>ดังแสดงในตารางที่ 2.1 การใช้ “X” และค่าร้อยละ เพื่อแสดงให้เห็นถึงระดับความสำเร็จนอกจากนี้ สามารถแสดงรูปแบบผลสำเร็จในรูปแบบอื่นๆได้ เช่นกันตัวอย่างเช่นใช้ “I” แทนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีระดับความสำเร็จที่ระดับต้นใช้ “M” แทนระดับกลางและใช้ F แทนระดับสูง</p>
---	---

Table 2.1. Extent of Achievement of Programme Learning Outcomes by the Time that Students Graduate

ตารางที่ 2.1 ระดับความสำเร็จของผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษา

Programme Learning Outcome	Achievement of LO			
	25%	50%	75%	100%
PLO 1		X	X	
PLO 2				X
PLO 3	X	X	X	
PLO 4			X	
PLO 5		X	X	X
...				

Diagnostic Questions: คำถามวินิจฉัย

Diagnostic Questions	คำถามวินิจฉัย
- What is the purpose of the study programme?	- วัตถุประสงค์ของหลักสูตรคืออะไร
- What are the expected learning outcomes?	- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังคืออะไร
- How are the expected learning outcomes formulated?	- ผลลัพธ์การเรียนรู้ถูกกำหนดไว้อย่างไร
- Do the expected learning outcomes reflect the vision and mission of the university, the faculty, the department?	- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยคณะและสาขาหรือไม่
- Does the labour market set specific requirements for the graduates to meet?	- มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตามความต้องการตลาดแรงงานสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหรือไม่
- To what extent is the content of the programme tuned to the needs of the labour market?	- หลักสูตรให้ความสำคัญกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับใด

Diagnostic Questions	คำถามวินิจฉัย
- Are there well-defined job profiles?	- มีการบรรยายคุณสมบัติตำแหน่งงานอย่างละเอียดหรือไม่
- How are the expected learning outcomes made known to staff and students?	- มีการประชาสัมพันธ์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังให้แก่บุคลากรและผู้เรียนอย่างไร
- Are the expected learning outcomes measurable? If Yes, how are they measured?	- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังสามารถวัดผลได้หรือไม่ ถ้าได้ มีแนวทางการวัดผลอย่างไร
- To what extent have the expected learning outcomes been achieved?	- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังบรรลุผลสัมฤทธิ์ในระดับใด
- Are the expected learning outcomes reviewed periodically?	- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังมีการทบทวนเป็นระยะหรือไม่
- How are the expected learning outcomes translated into concrete requirements (i.e., the knowledge, skills, and attitude requirements) of the graduates?	- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังสามารถแปลงเป็นคุณสมบัติ เช่น ความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้สำเร็จการศึกษาได้อย่างไร

Sources of Evidence: แหล่งที่มาของหลักฐาน

Sources of Evidence	แหล่งที่มาของหลักฐาน
- Programme and course specifications	- รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2 เดิม) และรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3 เดิม)
- Course brochure, prospectus, bulletin	- แผ่นพับประชาสัมพันธ์รายวิชา หนังสือชี้ชวน กระดานขาว
- Skills matrix	- ตารางทักษะการทำงาน
- Stakeholder input	- ข้อมูลของผู้มีส่วนได้เสีย
- University and faculty websites	- เว็บไซต์มหาวิทยาลัย และคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย
- Curriculum review minutes and documents	- เอกสารและรายงานการประชุมหลักสูตร
- Accreditation and benchmarking reports	- รายงานการรับรองและการเทียบเคียงหลักสูตร

AUN-QA Criterion 2 Programme Structure and Content

(เกณฑ์ที่ 2 – โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร)

	Requirement	เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
2.1	The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.	หลักสูตรแสดงให้เห็นถึง รายละเอียดของหลักสูตรและทุกรายวิชา มีความครบถ้วน เป็นปัจจุบัน เข้าถึงได้ และมีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - Specifications of the programme : รายละเอียดของหลักสูตร /courses : รายละเอียดของทุกรายวิชา - Comprehensive : ครบถ้วน - Up-to-date : เป็นปัจจุบัน - Made available : เข้าถึงได้ - Communicated : มีการสื่อสาร - Stakeholders : ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
2.2	The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.	การออกแบบโครงสร้างหลักสูตรต้องแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องอย่างสร้างสรรค์ (Constructive Alignment) ต่อการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง	<ul style="list-style-type: none"> - Design curriculum : การออกแบบโครงสร้างหลักสูตร - aligned (PLOs) : สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
2.3	The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.	การออกแบบโครงสร้างหลักสูตร ต้องแสดงให้เห็นถึงการนำข้อมูลป้อนกลับ (feedback) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก มาใช้ในการออกแบบโครงสร้างหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - Design of the curriculum : การออกแบบโครงสร้างหลักสูตร - feedback from stakeholders : ข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Requirement		เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
2.4	The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า รายวิชาแต่ละรายวิชา มีบทบาทและสนับสนุนอย่างชัดเจนในการทำให้บรรลุผลลัพท์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร	- contribution each course : ทุกรายวิชา มีบทบาทและสนับสนุน - Achieving PLOs : การทำให้บรรลุผลลัพท์การเรียนรู้ของหลักสูตร
2.5	The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated.	หลักสูตรต้องแสดงให้เห็นว่า รายวิชาทุกรายวิชา มีการจัดโครงสร้างอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล มีการจัดลำดับการเรียนรู้ที่เหมาะสม (ตั้งแต่รายวิชาพื้นฐาน ไปสู่รายวิชาระดับกลาง จนถึงรายวิชาเฉพาะทาง) และ มีการบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างรายวิชา	- Logically structured : จัดโครงสร้างอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล - Properly sequenced : มีการจัดลำดับการเรียนรู้ที่เหมาะสม - Integrated : มีการบูรณาการเชื่อมโยง
2.6	The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.	หลักสูตรต้องมีวิชาเลือกให้ นิสิตสามารถเลือกศึกษาวิชาเอกและหรือวิชาโท ตามความสนใจของนิสิต	- Option(s): วิชาเลือก - Major / Minor specialisations: วิชาเอก / วิชาโท
2.7	The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry	หลักสูตรต้องแสดงให้เห็นว่า มีการทบทวนหลักสูตรเป็นระยะตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของภาคการทำงาน	- reviewed periodically: การทบทวนเป็นระยะ - up-to-date /relevant to industry : ทันสมัย / สอดคล้องภาคการทำงาน

Explanation :

The specifications of an academic programme, which include the courses specifications, describe the expected learning outcomes in terms of knowledge, skills, and attitudes. They help students to understand the teaching and learning methods that enable the outcomes to be achieved. Also explained are the assessment methods.

คำอธิบาย :

รายละเอียดหลักสูตรรวมถึงข้อบังคับรายวิชา มีการอธิบายผลลัพท์การเรียนรู้ที่คาดหวังในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ตลอดจนมีการอธิบายแนวทางการประเมินไว้ด้วย

The programme specifications is a set of documents that describes the study programme. It usually includes the following items:

รายละเอียดหลักสูตร คือ ชุดเอกสารที่บรรยายข้อมูลหลักสูตรการศึกษา ซึ่งหมายถึงข้อมูลดังต่อไปนี้

- A summary of the programme aims and intended learning outcomes	- วัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยสรุปและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
- An outline of the course structure	- โครงสร้างรายวิชา
- A matrix that shows how the programme learning outcomes are achieved through the courses	- ตารางที่แสดงวิธีการที่ทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรบรรลุเป้าหมายโดยผ่านรายวิชา
- A set of course specifications	- ข้อมูลรายละเอียดของรายวิชาต่าง ๆ

The programme specifications serve the following purposes:

รายละเอียดหลักสูตร มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้:

- As a source of information for potential and current students seeking to understand the programme or in deciding whether to enroll in it	- เป็นแหล่งข้อมูลใหญ่สำหรับผู้เรียนปัจจุบันและผู้สนใจได้ทำความเข้าใจหลักสูตรเพื่อประกอบการตัดสินใจในการสมัครเข้าเรียน
- As a source of information for employers, particularly on the knowledge and transferable skills developed by the programme	- เป็นแหล่งข้อมูลใหญ่สำหรับผู้ใช้บัณฑิต ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานที่หลักสูตรพัฒนาขึ้น
- As a source of information for professional and statutory bodies that accredit higher education programmes, which can lead to a profession or regulated occupation. Programme specifications should identify those aspects of a programme that are designed to meet the requirements of relevant bodies	- เป็นแหล่งข้อมูลให้หน่วยงานรัฐและองค์กรวิชาชีพในการรับรองคุณภาพหลักสูตรที่สามารถนำไปสู่การประกอบวิชาชีพที่ได้รับการรับรอง ดังนั้น คำอธิบายหลักสูตรควรระบุข้อมูลของหลักสูตรที่ได้รับการออกแบบมาโดยเฉพาะเพื่อรองรับมาตรฐานขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย
- As a source of information for institutional and teaching teams to promote discussion and reflection on new and existing programmes, and to ensure that there is	- เป็นแหล่งข้อมูลให้สถาบันและการจัดการสอน เพื่อส่งเสริมการพิจารณาทั้งหลักสูตรใหม่และหลักสูตรเดิมที่มีอยู่เพื่อความเข้าใจที่เป็นแนวทางเดียวกันเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

common understanding of the expected learning outcomes. The programme specifications should enable the programme to satisfy themselves that the expected learning outcomes can be achieved and demonstrated. The programme specifications can serve as a reference point for internal review and monitoring of its performance	รายละเอียดหลักสูตรควรมีเนื้อหาที่ส่งเสริมให้หลักสูตรสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง สามารถใช้การอ้างอิง ทบทวนและตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานได้
- As a source of information for academic reviewers and external examiners who need to understand the aims and intended outcomes of the programme	- เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้วิพากษ์หลักสูตรและผู้ตรวจสอบภายนอกให้มีความเข้าใจเป้าประสงค์และผลลัพธ์ที่ตั้งไว้
- As a basis for gaining feedback from students or recent graduates on the extent to which the expected learning outcomes of the programme have been achieved	- เป็นพื้นฐานในการรับข้อมูลป้อนกลับจากผู้เรียนหรือบัณฑิตที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเมื่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรบรรลุผลตามที่ต้องการ

The information in the programme specifications include the below:

รายละเอียดหลักสูตรควรประกอบด้วยรายละเอียดข้อมูลดังต่อไปนี้

- Awarding body/institution	- สถาบันที่อนุมัติ
- Teaching institution (if different)	- สถาบันที่จัดการเรียนการสอน (หากแตกต่างจากสถาบันที่อนุมัติ)
- Details of accreditation by professional or statutory bodies	- รายละเอียดการรับรองหลักสูตรโดยหน่วยงานภายนอก หรือองค์กรวิชาชีพ
- Name of the final award	- ชื่อปริญญาที่ได้รับ
- Programme title	- ชื่อหลักสูตร
- Expected learning outcomes of the programme	- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
- Admission criteria or requirements	- เกณฑ์การรับเข้าหรือความต้องการของหลักสูตร
- Relevant benchmark reports, external and internal reference points, that may be used	- รายงานการเทียบเคียง คະแนมการประเมินภายในและภายนอกที่ใช้อ้างอิงได้ และสามารถนำมาใช้เป็น

to provide information on programme learning outcomes	ข้อมูลประกอบผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรได้
- Programme structure and requirements including levels, courses, credits, etc	- โครงสร้างหลักสูตรและข้อกำหนดต่าง ๆ เช่น ระดับการศึกษา รายวิชา และหน่วยกิต เป็นต้น
- The date of writing the programme specifications	- วันที่เขียนรายละเอียดของหลักสูตร

The information to be included in the course's specifications include the below:

รายละเอียดของรายวิชา ควรประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

- Course title	- ชื่อรายวิชา
- Course requirements such as pre-requisites, credits, etc	- ขอบั้บคั้บรายวิชา เช่น ข้อกำหนดเบื้องต้น หน่วยกิต เป็นต้น
- Expected learning outcomes of the course in terms of knowledge, skills, and attitude	- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ
- Teaching, learning, and assessment methods that enable the expected learning outcomes to be achieved	- กลยุทธ์การเรียน การสอน และการวัดประเมินผลที่ส่งเสริมให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
- Course description, outline, or syllabus	- คำอธิบายรายวิชา แผนการสอน หรือโครงการสอน
- Details of student assessment	- รายละเอียดการวัดประเมินผลผู้เรียน
- Date on which the course specification was written or revised	- วันที่เขียนหรือปรับปรุงรายละเอียดรายวิชา

The curriculum should be designed so that the teaching and learning methods and student assessment, support the achievement of the expected learning outcomes (Lam and Tsui, 2013). refers to the concept that students construct meaning through relevant learning activities. Alignment refers to the situation when teaching and learning activities and student assessment are aligned to achieve the expected learning outcomes.

หลักสูตรควรได้รับการออกแบบเพื่อให้วิธีการสอน การเรียนรู้ และการประเมินผู้เรียนสอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่คาดหวัง (Lam and Tsui, 2013) สิ่งสำคัญคือต้องสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน (Biggs, 2003) เชิงสร้างสรรค์ หมายถึง แนวคิดที่ผู้เรียนสร้างขึ้นผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง การทำให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน หมายถึง สถานการณ์เมื่อกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกันเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

Constructive alignment in any course of study involves: ความสอดคล้องเชิงโครงสร้างในรายวิชาต่าง ๆ

Constructive alignment in any course of study involves:	ความสอดคล้องเชิงโครงสร้างในรายวิชาต่าง ๆ หมายรวมถึง :
- Defining expected learning outcomes that are measurable	- การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งสามารถวัดผลได้
- Selecting teaching and learning methods that are likely to ensure that the expected learning outcomes are achieved	- การเลือกใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่นำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
- Assessing how well the students have achieved the expected learning outcomes as intended	- การประเมินว่าผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังได้ดีเพียงใด

Diagnostic Questions (Programme Information): คำถามวินิจฉัย (ข้อมูลหลักสูตร)

Diagnostic Questions (Programme Information)	คำถามวินิจฉัย (ข้อมูลหลักสูตร)
- Are the expected learning outcomes translated into the programme and its courses?	- ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังได้รับการสื่อสารลงในระดับหลักสูตรและรายวิชาหรือไม่
- What information is documented in the programme and course specifications?	- ข้อมูลใดบ้างที่ได้รับการบันทึกไว้ในข้อกำหนดของหลักสูตรและรายวิชา
- Are the courses specifications standardised throughout the entire programme?	- รายละเอียดของรายวิชานั้นมีมาตรฐานทั้งหลักสูตรหรือไม่
- Are the programme specifications published and made available to stakeholders?	- รายละเอียดของรายวิชาได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือไม่
- Are the programme and courses specifications published online?	- รายละเอียดของหลักสูตรและรายละเอียดของรายวิชา มีการเผยแพร่ทางออนไลน์หรือไม่
- What is the process for reviewing the programme and courses specifications?	- กระบวนการทบทวนรายละเอียดของหลักสูตรและรายละเอียดของรายวิชาอย่างไร
- Does the content of the programme reflect the expected learning outcomes?	- เนื้อหาของหลักสูตรสะท้อนถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังหรือไม่
- How are the courses in the programme structured so that there is coherence and a	- รายวิชาในหลักสูตรมีการวางโครงสร้างอย่างไรเพื่อให้แต่ละรายวิชา มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปจนถึงเฉพาะทาง

seamless relationship from the basic to the specialised courses?	
- Is there a proper balance between the specific and the general courses?	- รายวิชาเฉพาะและทั่วไปมีความสมดุลกันหรือไม่
- Is the content of the programme up-to-date?	- เนื้อหาของหลักสูตรเป็นปัจจุบันหรือไม่
- What is the explanation for the programme structure?	- คำอธิบายโครงสร้างหลักสูตรคืออะไร
- Has the programme changed structurally over the last five to ten years? If so, why?	- หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในช่วง 5 - 10 ปีที่ผ่านมาหรือไม่ ถ้าใช่ เพราะเหตุใด
- Does the programme promote diversity, student mobility, and/or cross-border education?	- หลักสูตรส่งเสริมความหลากหลาย การแลกเปลี่ยน นิสิต และ/หรือการศึกษาข้ามพรมแดนหรือไม่
- Is there a logical relationship among the basic courses, intermediate courses, and specialised courses?	- รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาระดับกลาง และรายวิชาเฉพาะทางมีความสัมพันธ์อย่างสมเหตุสมผลหรือไม่
- What is the duration of the programme?	- ระยะเวลาของหลักสูตร
- What is the duration and sequence of each course? Is it sequencing logical?	- แต่ละรายวิชาควรมีระยะเวลาและลำดับอย่างไร มีการจัดลำดับสมเหตุสมผลหรือไม่
- What benchmarks are used in designing the programme and its courses?	- ไขเกณฑ์มาตรฐานใดในการออกแบบหลักสูตรและรายวิชา
- How are the teaching and learning methods and student assessment selected to align with the expected learning outcomes?	- การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียนมีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างไร

Diagnostic Questions (Curriculum Design and Evaluation): คำถามวินิจฉัย

(การออกแบบและประเมินผลหลักสูตร)

Diagnostic Questions (Curriculum Design and Evaluation)	คำถามวินิจฉัย (การออกแบบและประเมินผลหลักสูตร)
- Who is responsible for designing the curriculum?	- ใครเป็นผู้รับผิดชอบในการออกแบบหลักสูตร
- How are the academic staff and students involved in the curriculum design?	- บุคลากรสายวิชาการและนิสิตมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรอย่างไร
- What are the roles of the stakeholders in the design and review of the curriculum?	- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีบทบาทในการออกแบบและทบทวนหลักสูตรอย่างไร

- How does curriculum innovation come about? Who takes the initiative? On the basis of what signals?	- นวัตกรรมหลักสูตรเกิดขึ้นได้อย่างไร ใครเป็นผู้ริเริ่ม มีหลักเกณฑ์ใดเป็นพื้นฐาน
- Who is responsible for implementing the curriculum?	- ใครเป็นผู้รับผิดชอบในการนำหลักสูตรไปใช้
- When designing the curriculum, is benchmarking with other institutions done?	- มีการเทียบเคียงกับสถาบันอื่น ๆ ในการออกแบบหลักสูตร หรือไม่
- In which international networks does the programme participate?	- หลักสูตรนี้เข้าร่วมในเครือข่ายระหว่างประเทศใดบ้าง
- With which institutions abroad do student exchanges take place?	- มีการแลกเปลี่ยนนิสิตกับสถาบันใดในต่างประเทศบ้าง
- Is the programme recognised abroad?	- หลักสูตรได้รับการยอมรับในต่างประเทศหรือไม่
- Is a structured quality assurance procedure in place?	- มีการนำขั้นตอนการประกันคุณภาพที่มีโครงสร้างชัดเจนมาใช้หรือไม่
- Who are involved in the internal and external quality assurance activities?	- ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกมีใครบ้าง
- Is there a curriculum committee? What is its role?	- มีคณะกรรมการประจำหลักสูตรหรือไม่ บทบาทของคณะกรรมการคืออะไร
- Is there an examination committee? What is its role?	- มีคณะกรรมการตรวจสอบหรือไม่ บทบาทของคณะกรรมการคืออะไร
- How is the programme and its courses evaluated?	- หลักสูตรและรายวิชามีการประเมินอย่างไร
- Is the evaluation done systematically?	- มีการประเมินอย่างเป็นระบบหรือไม่
- How is research used to improve teaching and learning?	- มีการใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างไร
- How are students involved in evaluating the curriculum and its courses?	- ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตรและรายวิชาอย่างไร
- How and to whom are the evaluation results made known?	- มีการแจ้งผลการประเมินอย่างไรและแก่ใครบ้าง
- What actions are taken to improve the curriculum and its design process?	- มีการดำเนินการอะไรบางอย่างเพื่อปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการออกแบบหลักสูตร

Sources of Evidence: แหล่งที่มาของหลักฐาน

Sources of Evidence	(แหล่งที่มาของหลักฐาน)
- Programme and courses specifications	- รายละเอียดของหลักสูตรและรายละเอียดของรายวิชา
- Course brochure, prospectus, bulletin	- แผ่นพับประชาสัมพันธ์รายวิชา กระดานข่าว
- Skills matrix	- ตารางทักษะการทำงาน
- Stakeholder input and feedback	- ข้อมูลและข้อเสนอแนะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- University and faculty websites	- เว็บไซต์มหาวิทยาลัย คณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย
- Curriculum review minutes and documents	- รายงานการประชุมและเอกสารทบทวนหลักสูตร
- Accreditation and benchmarking reports	- รายงานการรับรองและการเปรียบเทียบ
- Curriculum map	- แผนที่หลักสูตร
- Curriculum review minutes and documents	- รายงานการประชุมและเอกสารทบทวนหลักสูตร
- Accreditation and benchmarking reports	- รายงานการรับรองและการเทียบเคียง

AUN-QA Criterion 3 Teaching and Learning Approach

(เกณฑ์ที่ 3 – แนวทางการจัดการเรียนการสอน)

Requirements		เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
3.1	The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.	มีการแสดงให้เห็นถึงปรัชญาการศึกษาที่มีการกำหนดและสื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มได้รับทราบ และกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องแสดงให้เห็นถึงปรัชญาการศึกษาที่กำหนด	- educational philosophy / articulated and communicated : ปรัชญาการศึกษา มีการกำหนดและมีการสื่อสาร - reflected / teaching and learning activities : แสดงให้เห็น / กิจกรรมการเรียนการสอน
3.2	The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.	มีการแสดงให้เห็นถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ด้วยความรับผิดชอบ	- participate responsibly : มีส่วนร่วมอย่างมีความรับผิดชอบ - learning process : กระบวนการเรียนรู้
3.3	The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.	มีการแสดงให้เห็นถึง กิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษามีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	- Active learning : การจัดการเรียนรู้เชิงรุก
3.4	The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn, and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g., commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practices).	มีการแสดงให้เห็นถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาก่อเกิดการเรียนรู้ วิธีการหาความรู้ และปลูกฝังให้นักศึกษามีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (เช่น ความมุ่งมั่นต่อการสืบค้นและคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการประมวลผลข้อมูล และมีความต้องการนำแนวคิดและแนวปฏิบัติใหม่ ๆ ไปทดลองใช้)	- promote learning: ส่งเสริมการเรียนรู้ - learning how to learn: การเรียนรู้วิธีการหาความรู้ - life-long learning: การเรียนรู้ตลอดชีวิต

Requirements		เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
3.5	The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.	มีการแสดงให้เห็นถึง กิจกรรมการเรียนการสอนบ่มเพาะให้นิสิตมีแนวคิดใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และแนวคิดเชิงผู้ประกอบการ	- Inculcate : ปูปลูกฝัง - new ideas : แนวคิดใหม่ - creative thought : ความคิดสร้างสรรค์ - innovation : นวัตกรรม - entrepreneurial mindset: แนวคิดเชิงผู้ประกอบการ
3.6	The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.	มีการแสดงให้เห็นถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการทำงาน และมีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง	- continuously improved: ได้รับการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง - industry / CLOs: ภาคการทำงาน/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

Explanation :

The approach to teaching and learning is often dictated by the educational philosophy of the university. Educational philosophy can be defined as a set of related beliefs that influence what and how students are taught. It defines the purpose of education, the role of teachers and students, what should be taught, and using what methods

คำอธิบาย :

แนวทางการจัดการเรียนการสอนมักถูกกำหนดโดยปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย ปรัชญาการศึกษาอาจนิยามได้ว่าเป็นความเชื่อทางการศึกษาซึ่งมีอิทธิพลต่อเนื้อหาและวิธีการสอนนิสิต นอกจากนี้ยังกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน เนื้อหาที่สอนและวิธีการสอน

ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย
Quality learning is understood as involving the active construction of meaning by students, and not just something that is imparted by the teacher. It is a deep approach to learning that seeks to make meaning and to achieve understanding.	การเรียนรู้ที่มีคุณภาพนั้นเป็นที่เข้าใจกันว่า คือ การร่วมสร้างนิยามความหมายโดยการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ไม่ใช่แค่สิ่งที่ผู้สอนมอบให้ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งที่สร้างความหมายเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพยังขึ้นอยู่กับวิธีการที่ผู้เรียนใช้เมื่อเรียนรู้ ซึ่งขึ้นอยู่กับแนวคิดที่ผู้เรียน

<p>Quality learning is also dependent on the approach that learners take when learning. This in turn is dependent on the concepts that learners hold of learning, what they know about their own learning, and the learning strategies that they use.</p>	<p>ยึดถือ สิ่ง ที่ ตน รู้ เกี่ยว กับ การ เรียน รู้ ของ ตน เอง และ กลยุทธ์ การ เรียน รู้ ที่ ใช้</p>
<p>Quality learning embraces the principles of learning. Students learn best in a relaxed, supportive, and cooperative learning environment. In promoting responsibility in learning, teachers should:</p>	<p>การ เรียน รู้ ที่ มี คุณ ภาพ นั้น ส่ง เสริม หลัก การ เรียน รู้ ผู้ เรียน สามารถ เรียน รู้ ได้ ดี ที่ สุด ใน สภาพ แวด ล้อม การ เรียน รู้ แบบ ผ่อน คลาย อย่าง มี ส่วน ร่วม ซึ่ง ใน การ ส่ง เสริม ความ รับผิดชอบ ใน การ เรียน รู้ ของ ผู้ เรียน นั้น ผู้ สอน ควร ดำ เนิน การ ดัง นี้</p>
<p>- Create a teaching-learning environment that enables individuals to participate responsibly in the learning process.</p>	<p>- สร้าง สภาพ แวด ล้อม ใน การ จัด การ เรียน การ สอน ที่ ก่อ ให้ เกิด การ มี ส่วน ร่วม ใน กระบวนการ เรียน รู้ อย่าง มี ความ รับผิดชอบ</p>
<p>- Provide curricula that are flexible and enable learners to make meaningful choices in terms of subject content, programme routes, approaches to assessment, and modes and duration of study.</p>	<p>- จัด ให้ มี หลัก สูตร ที่ ยืดหยุ่น และ ช่วย ให้ ผู้ เรียน สามารถ ตัด สินใจ เลือ ก ใน แ่ง ของ เนื้อ หา ราย วิชา ทิศ ทาง การ เรียน ใน หลัก สูตร แนว ทาง การ ประเมิน รูป แบบ และ ระยะเวลา การ ศึกษา</p>
<p>The teaching and learning approach should promote learning, learning how to learn, and instill in students a commitment to lifelong learning (e.g., commitment to critical inquiry, information processing skills, a willingness to experiment with new ideas and practices, etc).</p>	<p>แนว ทาง การ จัด การ เรียน การ สอน ควร ส่ง เสริม การ เรียน รู้ วิธี การ เรียน รู้ และ การ ปลุก ฝัง ให้ ผู้ เรียน มี ความ มุ่ง มั่น ใน การ เรียน รู้ ตลอด ชี วิ ต (เช่น ความ มุ่ง มั่น ใน การ ช้ ก ล าม เชน ัง วิ พาก ษ์ ทัก ษะ การ ประมวล ผล ข้อมูล ความ เต็ม ใจ ที่ จะ ทด ลอง แนว คิด และ แนว ปฏิ บั ติ ใหม่ ๆ เป็น ต้น ฯลฯ)</p>
<p>In line with the overarching purpose of higher education in fostering holistic education, quality learning results when students acquire the following skills:</p>	<p>เพื่อ ให้ สอด คล้อง กับ วัตถุประสงค์ โดย รวม ของ การ ศึกษา ระดับ บั ด ฒ นิ ศึกษา ใน การ ส่ง เสริม การ ศึกษา แบบ ของ คุ ร วม คุณ ภาพ การ เรียน จะ ส่ง ผล เมื่อ ผู้ เรียน มี ทัก ษะ ดัง ต่ ่อ ไป นี้:</p>
<p>- The ability to discover knowledge for oneself. Learners have research skills and the ability to analyse and synthesize the</p>	<p>- ความ สามารถ ใน การ ค้น คว้า คุ ณ าค ์ ความ รู้ ด้วย ตน เอง ผู้ เรียน มี ทัก ษะ ด้าน การ วิ จั ย และ ความ สามารถ ใน การ วิ เคราะห์ สัน เเคราะห์ ข้อมูล ที่</p>

material that they gather. Learners understand various learning strategies and can choose the most appropriate strategy for the task at hand.	คนควรวรรวมมาได้ นอกจากนี้ ผู้เรียนต้องรู้และสามารถเลือกใช้กลยุทธ์ในการเรียนได้อย่างเหมาะสมที่สุด
- The ability to retain knowledge long term. An approach to learning that emphasizes the construction of meaning rather than memorising facts for retention.	- ความสามารถในการคงความรู้ไว้ใช้ในระยะเวลา มีแนวทางการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความหมายมากกว่าการท่องจำ
- The ability to perceive relations between old and new knowledge. Quality learning is always trying to bring information from various resources together	- ความสามารถในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน การเรียนรู้ที่มีคุณภาพโดยปกติแล้วคือความสามารถในการนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มารวบรวมเข้าด้วยกัน
- The ability to create new knowledge. Quality learners discover what others have learnt and documented. They connect that knowledge and their own experiences in order to develop new insights	- ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ผู้เรียนที่มีคุณภาพสามารถค้นพบสิ่งที่ผู้อื่นได้เรียนรู้และบันทึกไว้ สามารถเชื่อมโยงความรู้นั้นเข้ากับประสบการณ์ของตนเองเพื่อพัฒนาข้อมูลเชิงลึกใหม่ ๆ
- The ability to apply one's knowledge to solve problems. Quality learning is always about figuring out how to apply knowledge gained to solve real-world problems	- ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ คือ การค้นพบวิธีการประยุกต์ความรู้ที่ได้เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- The ability to communicate one's knowledge to others. Quality learners form and substantiate independent thought and action in a coherent and articulate manner	- ความสามารถในการสื่อสารความรู้ของตนกับผู้อื่น ผู้เรียนที่มีคุณภาพสามารถสร้างและยืนยันความคิดและการกระทำที่เป็นอิสระของตนได้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกัน
- An eagerness to know more. Quality learners are life-long learners	- ความกระตือรือร้นที่จะรู้เพิ่มเติม ผู้เรียนที่มีคุณภาพ คือ ผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิต

The conditions necessary for quality learning are:

ปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ คือ:

- Quality learning occurs when learners are ready - in cognitive and emotional terms - to meet the demands of the learning task	- การเรียนรู้ที่มีคุณภาพเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนมีความพร้อม – ทั้งด้านสติปัญญาและอารมณ์ - เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน
- Quality learning occurs when learners have a reason for learning	- การเรียนรู้ที่มีคุณภาพเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการเรียน
- Quality learning occurs when learners explicitly relate previous knowledge to new knowledge	- การเรียนรู้ที่มีคุณภาพเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกันได้
- Quality learning occurs when learners are active participants in the learning process	- การเรียนรู้ที่มีคุณภาพเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้
- Quality learning occurs when the learning environment offers good support.	- การเรียนรู้ที่มีคุณภาพเกิดขึ้นได้เมื่ออยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

There is no single teaching and learning method that is valid for all situations. Thought must be given to the teaching and learning approach behind the curriculum

ไม่มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนใดที่สามารถใช้ได้กับทุกสถานการณ์ จึงต้องมีการเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร

Diagnostic Questions (Teaching): คำถามวินิจฉัย (การสอน)

Diagnostic Questions (Teaching)	คำถามวินิจฉัย (การสอน)
- Is there an explicit educational philosophy shared by all the teaching staff?	- มีปรัชญาการศึกษาที่ชัดเจนสำหรับคณาจารย์ทุกคนหรือไม่
- Is diversity of the learning environment promoted, including student exchanges?	- มีการส่งเสริมความหลากหลายของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ รวมถึงการแลกเปลี่ยนนิสิตหรือไม่
- Is the teaching provided by other departments (e.g., for general courses) satisfactory?	- การสอนที่ให้ผู้สอนภายนอกหลักสูตรนั้น (เช่น สำหรับรายวิชาศึกษาทั่วไป) เป็นที่น่าพอใจหรือไม่
- Are the teaching and learning methods used aligned with the expected learning outcomes?	- แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ใช้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังหรือไม่

- How is technology used in the teaching and learning activities?	- มีการใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนอย่างไร
- How is the teaching and learning approach evaluated? Do the chosen methods fit into the learning outcomes of the courses? Is there sufficient variety in the methods?	- มีการประเมินแนวทางการจัดการเรียนการสอนอย่างไร วิธีการที่เลือกเหมาะสมกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรหรือไม่? วิธีการมีความหลากหลายเพียงพอหรือไม่
- Are there any circumstances that prevent the desired teaching and learning methods from being used (number of students, infrastructure, teaching skills, etc.)?	- มีกรณีใดบ้าง ที่ทำให้ไม่สามารถใช้กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่ต้องการได้ (จำนวนนิสิต โครงสร้างพื้นฐานทักษะการสอน ฯลฯ)
- Do the teaching and learning activities enhance life-long learning and help develop an entrepreneurial mindset?	- กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ตลอดชีวิตและช่วยพัฒนาการมีแนวคิดแบบผู้ประกอบการ หรือไม่?

Diagnostic Questions (Research): คำถามวินิจฉัย (การวิจัย)

Diagnostic Questions (Research)	คำถามวินิจฉัย (การวิจัย)
- When do students come into contact with research for the first time?	- ผู้เรียนเริ่มเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยเป็นครั้งแรกเมื่อใด
- How are research methodologies introduced to students?	- มีการแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักกับระเบียบวิธีการวิจัยอย่างไร
- How is the relationship between education and research expressed in the programme?	- มีการนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาและการวิจัยในหลักสูตรอย่างไร
- How are research findings applied in the programme?	- มีการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยในหลักสูตรอย่างไร
- How do students/ staff collaborate with industry for research?	- นิสิตหรือบุคลากรสายวิชาการมีการร่วมมือกับภาคการทำงานเพื่อการวิจัยอย่างไร

Diagnostic Questions(Practical Training): คำถามวินิจฉัย (การฝึกงาน)

Diagnostic Questions(Practical Training)	คำถามวินิจฉัย (การฝึกงาน)
- Is practical training a compulsory or optional part of the programme?	- การฝึกงานเป็นภาคบังคับของหลักสูตรหรือไม่

- How many credits are allocated to these activities?	- มีการจัดสรรหน่วยกิตให้กับกิจกรรมเหล่านี้กี่หน่วยกิต
- Is the level of the practical training and/or community service satisfactory?	- ระดับของการฝึกงานและ/หรือบริการชุมชนอยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจหรือไม่
- What benefits do communities gain from the service provided by the programme?	- ชุมชนได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการบริการชุมชนที่ดำเนินการโดยหลักสูตร
- What benefits do employers and students gain from the practical training?	- ผู้ใช้บัณฑิตและนิสิตได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการฝึกงาน
Are there any bottlenecks in the practical training? If so, what are the causes?	มีปัญหาอุปสรรคในการฝึกงานหรือไม่ ถ้ามี สาเหตุเกิดจากอะไร
- How are students coached to do well in their practical training?	- นิสิตได้รับการอบรมให้มีการฝึกงานอย่างมีประสิทธิภาพอย่างไร
- How is the assessment for practical training done?	- มีการประเมินการฝึกงานอย่างไร

Sources of Evidence : แหล่งที่มาของหลักฐาน

Sources of Evidence	(แหล่งที่มาของหลักฐาน)
- Educational philosophy	- ปรัชญาการศึกษา
- Evidence of action learning such as project, practical training, assignment, industrial attachment, etc	- หลักฐานการเรียนรู้เชิงรุก เช่น โครงการ การฝึกอบรม งานที่ได้รับมอบหมาย การฝึกงานในภาคการทำงาน ฯลฯ
- Student feedback	- ความคิดเห็นของนิสิต ข้อมูลป้อนกลับของนิสิต
- Online learning portal	- ช่องทางการเรียนรู้ออนไลน์
- Programme and courses specifications	- รายละเอียดของหลักสูตรและรายละเอียดของรายวิชา
- Internship reports	- รายงานการฝึกงาน
- Community involvement	- ความสัมพันธ์กับชุมชน
- Memorandum of Understanding (MOU).	- บันทึกข้อตกลง (MOU)

AUN-QA Criterion 4 – Student Assessment

(เกณฑ์ที่ 4 – การประเมินผู้เรียน)

	Requirements	เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
4.1	A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.	มีการแสดงให้เห็นถึง การใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย และการประเมินผลดังกล่าว มีความสอดคล้องอย่างสร้างสรรค์ ที่สามารถวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง และวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน	- variety of assessment : การประเมินผลที่หลากหลาย - aligned / ELOs : มีความสอดคล้องอย่างสร้างสรรค์ / ผลลัพธ์การเรียนรู้
4.2	The assessment and assessment-appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	มีการแสดงให้เห็นถึง การประเมินผล และนโยบายการอุทธรณ์ผลการประเมินอย่างชัดเจน มีการสื่อสารให้นิสิตทราบ และ มีการนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอ	- assessment-appeal policies: นโยบาย/ระเบียบการอุทธรณ์ผลการประเมิน - explicit: ชัดเจน - communicated to students: สื่อสารให้นิสิตรับทราบ - applied consistently: นำไปใช้โดยสม่ำเสมอ
4.3	The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	มีการแสดงให้เห็นถึง มาตรฐานและขั้นตอนการประเมินผล ที่เกี่ยวข้องกับ ความก้าวหน้าทางการศึกษาและการสำเร็จการศึกษาของนิสิตอย่างชัดเจน มีการสื่อสารให้นิสิตทราบ และมีการนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอ	- assessment standards and procedures: มาตรฐานและขั้นตอนการประเมินผล - progression and degree completion: ความก้าวหน้าทางการศึกษาและการสำเร็จการศึกษา - explicit, communicated to

			students, and applied consistently: มีความชัดเจน สื่อสารให้ชัดเจน รับทราบ และนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอเป็นมาตรฐานเดียวกัน
4.4	The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.	มีการแสดงให้เห็นถึง วิธีการประเมินผล ประกอบด้วยเกณฑ์การให้คะแนน แนวทางการให้คะแนน กำหนดระยะเวลา และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง โดยองค์ประกอบเหล่านี้ ช่วยให้การประเมินผลมีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น และความเป็นธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - rubrics: เกณฑ์การให้คะแนน (ประเมินแบบรูบริกส์ เครื่องมือกำหนดเกณฑ์การประเมินผลอย่างเป็นระบบ ที่ระบุ สิ่งที่จะประเมิน และ ระดับคุณภาพของผลงาน) - marking schemes: แนวทางการให้คะแนน - timelines: กำหนดระยะเวลา - regulations: ระเบียบ - validity: ความเที่ยงตรง - reliability: ความเชื่อมั่น - fairness: ความเป็นธรรม
4.5	The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses.	มีการแสดงให้เห็นถึง วิธีการประเมินผล ที่วัดการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของทั้งระดับหลักสูตร และระดับรายวิชา	<ul style="list-style-type: none"> - methods: วิธีการประเมิน - expected learning outcomes of the programme/ courses: ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)/ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่

			คาดหวังของรายวิชา (CLOs)
4.6	Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.	มีการแสดงให้เห็นถึง การให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนของนิสิตในกรอบระยะเวลาที่เหมาะสม	- Feedback : ข้อมูลป้อนกลับ - be provided / timely manner: จัดให้มี/กรอบระยะเวลาที่เหมาะสม
4.7	The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.	มีการแสดงให้เห็นถึง การประเมินผล นิสิต และกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล มีการทบทวนและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของภาคการทำงาน และสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง	- continuously reviewed : ได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง - industry / ELOs: ภาคการทำงาน/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

Explanation:

Student assessment is one of the most important element in higher education. The outcome has a profound effect on student career. It is, therefore, important that assessment be carried out professionally at all times and take into account the extensive knowledge that exists on testing and examination processes. Assessment also provides valuable information for universities about the efficiency of teaching and learner support. Student assessment is expected to:

คำอธิบาย:

การประเมินผู้เรียนถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผลลัพธ์ที่ได้ส่งผลอย่างมากต่ออาชีพของผู้เรียนในอนาคต ดังนั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่การประเมินจะต้องดำเนินการอย่างเชี่ยวชาญตลอดเวลา และคำนึงถึงองค์ความรู้อื่น ๆ ที่มีอยู่ในขั้นตอนการทดสอบและการตรวจสอบ การประเมินยังให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่มหาวิทยาลัยทั้งในด้านประสิทธิภาพของการสอนและการสนับสนุนผู้เรียน ในการประเมินผู้เรียนคาดหวัง ดังนี้:

- Be designed to measure the achievement of the expected learning outcomes.	- ได้รับการออกแบบมาเพื่อวัดผลสำเร็จของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
- Be fit for purpose, whether diagnostic, formative, or summative; have clear and published grading and marking criteria.	- สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการประเมินผลวินิจฉัย การประเมินผลระหว่างเรียน และการประเมินผลสรุป รวมทั้งมีเกณฑ์ในการตัดเกรดและการให้คะแนนที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการเผยแพร่

- Be undertaken by people who understand the role of assessment in the students' progression towards achieving the knowledge and skills associated with their intended qualification; where possible, not relying on the evaluation of just one examiner.	- ดำเนินการโดยบุคคลที่เข้าใจบทบาทของการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลทางด้านความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติที่กำหนดไว้ ถ้าเป็นไปได้การประเมินไม่ควรประเมินโดยผู้ประเมินเพียงคนเดียว
- Take account of all the possible consequences of examination regulations.	- พิจารณาถึงผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่เป็นไปได้จากเกณฑ์การสอบ
- Have clear regulations covering student absence, illness, and other mitigating circumstances.	- มีการกำหนดกฎระเบียบที่ชัดเจน ครอบคลุมถึงการขาดเรียน การป่วย และเหตุที่สมควรลดหย่อนผ่อนโทษของผู้เรียน
- Ensure that assessment is conducted securely in accordance with the university's stated procedures.	- ยืนยันว่าการประเมินนั้นดำเนินการอย่างรอบคอบ และรัดกุมตามขั้นตอนที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- Be subjected to administrative verification in ensuring the effectiveness of the procedures.	- อยู่ภายใต้การบริหารการตรวจสอบเพื่อให้อุ่นใจถึงประสิทธิภาพของขั้นตอนต่าง ๆ
- Inform students about the assessment being used for their programme, what examinations or other assessment methods they will be subjected to, what will be expected of them, and the criteria that will be applied to assess their performance.	- แจ้งข้อมูลแก่ผู้เรียนถึงการประเมินที่ใช้ในหลักสูตรของตน ว่ามีการทดสอบอะไรหรืออยู่ภายใต้เงื่อนไขใด การประเมินแบบใด การประเมินคาดหวังอะไร รวมถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินสมรรถนะของผู้เรียน

Diagnostic Questions: คำถามวินิจฉัย

Diagnostic Questions	คำถามวินิจฉัย
- Is entry assessment carried out on new and transfer students?	มีการประเมินการรับสมัครนิสิตทั้งกับนิสิตใหม่และนิสิตเทียบโอนหรือไม่
- Is exit assessment carried out on departing (graduating) students?	มีการประเมินผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา หรือไม่
- To what extent do the assessments and examinations cover the content of the	- การประเมินและการสอบครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชาและหลักสูตร (ความถูกต้องของเนื้อหา) มากน้อยเพียงใด

courses and the programme (content validity)?	
- To what extent do the assessments and examinations cover the objectives of the courses and of the programme as a whole (construct validity)?	- การประเมินและการสอบครอบคลุมวัตถุประสงค์ของรายวิชาและหลักสูตร (ความถูกต้องของโครงสร้าง) โดยรวมมากน้อยเพียงใด
- Is the assessment criterion-referenced?	- มีการอ้างอิงเกณฑ์การประเมินหรือไม่
- Are a variety of assessment methods used? What are they?	- มีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายหรือไม่ อย่างไร
- Are the assessment/examination regulations clear?	- หลักเกณฑ์การประเมิน/การสอบมีความชัดเจนหรือไม่
- Are the pass/fail criteria clear?	- เกณฑ์ผ่าน/ไม่ผ่านมีความชัดเจนหรือไม่
- Are there safeguards in place to ensure objectivity?	- มีมาตรการป้องกันเพื่อให้เกิดความเป็นกลางหรือไม่
- Are the students satisfied with the assessment procedures? What about complaints from students?	- ผู้เรียนพึงพอใจกับขั้นตอนการประเมินหรือไม่ มีเรื่องร้องเรียนจากนิสิตหรือไม่
- Do clear rules exist for re-assessment and are students satisfied with these?	- มีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนสำหรับการประเมินซ้ำหรือไม่ และผู้เรียนพอใจกับกฎเหล่านี้หรือไม่

A special form of student assessment is the final project (dissertation, thesis, or project). This requires students to demonstrate their knowledge and skills and their ability to manipulate the knowledge in a new situation. The following considerations are important:

การประเมินนิสิตรูปแบบพิเศษ คือ โครงการเพื่อสำเร็จการศึกษา (ปริญญานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือโครงการ) ซึ่งต้องให้ผู้เรียน แสดงความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการความรู้ในสถานการณ์ใหม่ ข้อควรพิจารณาที่ควรให้ความสำคัญ มีดังต่อไปนี้

- Do clear regulations exist for the final project?	- มีกฎระเบียบที่ชัดเจนสำหรับโครงการเพื่อสำเร็จการศึกษาหรือไม่
- What criteria have been formulated to assess the final project?	- มีการกำหนดเกณฑ์อะไรบ้างในการประเมินโครงการเพื่อสำเร็จการศึกษา
- What does the preparation for producing the final project involve (in terms of content, methods, and skills)?	- การเตรียมการสำหรับการดำเนินงานโครงการเพื่อสำเร็จการศึกษาเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง (ในแง่ของเนื้อหา วิธีการ และทักษะ)

- Is the level of the final project satisfactory?	- ระดับผลงานของโครงการเพื่อสำเร็จการศึกษาเป็นที่น่าพอใจหรือไม่
- Do any bottlenecks exist for producing the final projects? If so, why?	- มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเพื่อสำเร็จการศึกษาหรือไม่ ถ้ามี ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น
- How are students coached to do well in their final projects?	- ผู้เรียนได้รับการฝึกที่ดีในการดำเนินโครงการเพื่อสำเร็จการศึกษาอย่างไร

Sources of Evidence: แหล่งที่มาของหลักฐาน

Sources of Evidence	แหล่งที่มาของหลักฐาน
- Sample of in-course assessment, project work, thesis, final examination, etc	- ตัวอย่างการประเมินรายวิชา, โครงการวิทยานิพนธ์, ข้อสอบปลายภาค ฯลฯ
- Assessment/Marking rubrics	- เกณฑ์การประเมิน/การให้คะแนน
- Moderation process	- กระบวนการกลั่นกรอง
- Appeal procedure	- ขั้นตอนการอุทธรณ์
- Programme and courses specifications	- ข้อกำหนดของรายวิชาและหลักสูตร
- Examination regulations.	- กฎระเบียบในการสอบ

AUN-QA Criterion 5 Academic Staff

(เกณฑ์ที่ 5 - บุคลากรสายวิชาการ)

Requirements		เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
5.1	The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.	หลักสูตรต้องแสดงให้เห็นว่า มีการวางแผนอัตรากำลังบุคลากรสายวิชาการ (รวมถึงแผนการสืบทอดตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การรับเข้าทำงาน การฟื้นฟูสภาพ และการเกษียณอายุการทำงาน) เพื่อให้มั่นใจว่า คุณภาพและปริมาณของอาจารย์สามารถตอบสนองต่อภารกิจด้านการจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการได้อย่างเหมาะสม	- staff planning: การวางแผนอัตรากำลังบุคลากร - Education, research, and service: การศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการ
5.2	The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.	หลักสูตรต้องแสดงให้เห็นว่า มีการประเมินและกำกับติดตามภาระงานของบุคลากรสายวิชาการอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพด้านการจัดการศึกษา การวิจัย และการบริการวิชาการ	- staff workload: ภาระงานของบุคลากร - measure: ประเมิน - monitors: กำกับติดตาม
5.3	The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.	หลักสูตรต้องแสดงให้เห็นว่า สมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการได้รับการกำหนด ประเมิน และสื่อสาร	- competences: สมรรถนะ - evaluated: ประเมิน - communicated: สื่อสาร
5.4	The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.	หลักสูตรต้องแสดงให้เห็นว่า มีการมอบหมายหน้าที่และภาระงานให้แก่บุคลากรสายวิชาการให้เหมาะสมกับคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความถนัดของแต่ละบุคคล	- duties allocated: มอบหมายหน้าที่ - qualification: คุณวุฒิ - experience: ประสบการณ์ - aptitude: ความถนัด

Requirements		เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
5.5	The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า การพิจารณา การเลื่อนตำแหน่งและความดีความชอบของบุคลากรสายวิชาการ เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยพิจารณาจากผลงานด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ	- promotion: การเลื่อนตำแหน่ง - merit system: ระบบคุณธรรม
5.6	The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their academic freedom, are well defined and understood.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า มีการกำหนดและเข้าใจร่วมกันอย่างชัดเจนถึง สิทธิและสิทธิพิเศษ สวัสดิการ บทบาทและความสัมพันธ์ ตลอดจนความรับผิดชอบของบุคลากรสายวิชาการ โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และเสรีภาพทางวิชาการ	- well defined and understood: กำหนดและเข้าใจร่วมกันอย่างชัดเจน - rights / privilege: สิทธิ / สิทธิพิเศษ - benefits: สวัสดิการ - professional ethics / academic freedom: จรรยาบรรณวิชาชีพ/ เสรีภาพทางวิชาการ
5.7	The programme to show that the training and developmental needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า มีการกำหนดความต้องการด้านการฝึกอบรมและการพัฒนาของบุคลากรสายวิชาการอย่างเป็นระบบ และมีการดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมและการพัฒนา เพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่กำหนดไว้	- systematically identified: การกำหนดความต้องการ - appropriate trainin / development activities: การฝึกอบรม / กิจกรรมพัฒนา - fulfil the identified needs: ตอบสนองความต้องการ
5.8	The programme to show that performance management	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า มีการนำระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน รวมถึง	- performance management: การ

Requirements	เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality	การให้รางวัลและการยกย่องเชิดชู มาใช้เพื่อประเมินคุณภาพการจัดการเรียน การสอนและการวิจัยของบุคลากรสาย วิชาการ	บริหารผลการ ปฏิบัติงาน การให้รางวัล (reward) - implemented: ประเมินคุณภาพ

Explanation : A competent academic staff is able to:

คำอธิบาย : บุคลากรสายวิชาการที่มีศักยภาพควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- Design and deliver a coherent teaching and learning curriculum	- สามารถออกแบบและจัดการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับหลักสูตร
- Apply a range of teaching and learning methods and select the most appropriate assessment methods to achieve the expected learning outcomes	- นำกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายมาใช้ และเลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้ บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง
- Develop and use a variety of instructional media	- พัฒนาและใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่ หลากหลาย
- Monitor and evaluate their own teaching performance and evaluate courses that they deliver	- ตรวจสอบและประเมินการสอนและรายวิชาที่ ตนเองสอนได้
- Reflect upon their own teaching practices	- สามารถสะท้อนแนวทางการสอนของตนเองได้
- Conduct research and provide services to benefit stakeholders	- มีการวิจัยและให้บริการที่เป็นประโยชน์ แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

The academic staff is the single most important learning resource available to most students. It is crucial that those who teach have full knowledge and understanding of the subject that they are teaching, have the necessary skills and experience to communicate their knowledge and understanding effectively to students in a range of teaching contexts, and can access feedback on their own performance

บุคลากรสายวิชาการถือว่าเป็นทรัพยากรการศึกษาที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้เรียน บุคคลเหล่านี้ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ที่ตนเองสอน มีทักษะและประสบการณ์ที่จะถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในขอบเขตบริบทการสอนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการประเมินการสอนมาปรับปรุง พัฒนาการสอนได้อย่างต่อเนื่อง

The quality of a university depends not only on the quality of its programmes but also on the quality of its academic staff. The quality of the academic staff encompass qualification, subject matter expertise, experience, teaching skills, and professional ethics. Academic staffing covers full-time and part-time professors, lecturers, and visiting teaching staff. Besides the quality of the academic staff, the university has to also determine the quantity of the academic staff required to meet the demands and needs of the students. Oftentimes full-time equivalent (FTE) and staff-to-student ratio are used to determine the needed number of academic staff

คุณภาพของมหาวิทยาลัยไม่เพียงแต่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของหลักสูตรเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับคุณภาพบุคลากรสายวิชาการอีกด้วยคุณภาพบุคลากรสายวิชาการขึ้นอยู่กับคุณวุฒิการศึกษา ความเข้าใจ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ที่สอน ประสบการณ์ ทักษะการสอน รวมถึงจรรยาบรรณที่มีต่อวิชาชีพบุคลากรสายวิชาการครอบคลุมถึงอาจารย์ที่สอนเต็มเวลาและนอกเวลา และผู้บรรยายพิเศษนอกจากคุณภาพของบุคลากรสายวิชาการแล้วมหาวิทยาลัยต้องกำหนดปริมาณบุคลากรสายวิชาการให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนโดยทั่วไปมีการใช้อัตราส่วนเทียบเท่าเต็มเวลา (FTE) และสัดส่วนบุคลากรต่อจำนวนผู้เรียนเพื่อกำหนดจำนวนบุคลากรสายวิชาการที่ต้องการ

Full-Time Equivalent: การนับภาระงาน

Full-Time Equivalent	การนับภาระงาน
In calculating the FTE of an academic staff, universities should define what constitutes full-time student loads and faculty teaching loads including part-time students and faculty at their percentage of full-time loads.	ในการคำนวณหน่วยนับภาระงานบุคลากรสายวิชาการ (FTE) มหาวิทยาลัยควรกำหนดภาระการเรียนของนิสิตเต็มเวลา และภาระการสอนของบุคลากรของคณะที่รวมถึงภาระการเรียนของนิสิตนอกเวลา และภาระการสอนของบุคลากรคณะต่อนิสิตนอกเวลาเป็นจำนวนร้อยละของภาระการสอนเต็มเวลาของบุคลากรสายวิชาการ
There are different ways of calculating FTE and universities should state the method, parameters, and assumptions used. One of the methods is based on the investment of time. For example, if 1.0 FTE is equal to 40 hours per week (full-time employment), then the FTE of an academic staff member with a teaching load of 8 hours per week	การคำนวณค่า FTE (หน่วยนับภาระงาน) มีหลายวิธีที่แตกต่างกัน มหาวิทยาลัยควรกำหนดวิธีการ ตัวแปร และข้อสมมติฐานที่จะใช้หนึ่งในวิธีนั้น คือ ยึดต้นทุนด้านเวลา ตัวอย่างเช่น หาก 1.0 FTE เท่ากับ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (การจ้างงานเต็มเวลา) ดังนั้น FTE ของบุคลากรสายวิชาการที่มีภาระการสอน 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์จะเท่ากับ 0.2 (เช่น 8/40) วิธีการยึดต้นทุนด้านเวลา ยังสามารถนำมาใช้คำนวณ FTE (หน่วยนับ

<p>would be 0.2 (i.e., 8/40). The investment of time method can also be used for calculating FTE for students. For example, if 1.0 FTE student has to attend 20 hours of lesson a week, then the FTE of a part-time student with 10 hours of lesson a week would be 0.5 (i.e., 10/20).</p>	<p>ภาระการเรียน) ของผู้เรียนได้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น หาก 1.0 FTE ที่ผู้เรียนต้องเข้าชั้นเรียนเท่ากับ 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ดังนั้น ค่าหน่วยนับภาระการเรียน FTE ของนิสิตภาคสมทบ 10 ชั่วโมง ในชั้นเรียนต่อสัปดาห์จะเป็น 0.5 (เช่น 10/20)</p>
<p>Another method to calculate FTE is based on teaching load. For example, if the official full-time teaching load of an academic staff is 4 courses per semester, then each course accounts for 0.25 FTE. If an academic staff member is assigned 2 courses per semester, then the FTE will be 0.5 (i.e., 2 x 0.25 FTE)</p>	<p>อีกวิธีหนึ่งในการคำนวณค่า FTE คือ ยึดภาระงานสอน ตัวอย่างเช่น หากภาระงานสอนภาคปกติเต็มเวลาของบุคลากรสายวิชาการ คือ 4 รายวิชาต่อภาคการศึกษา ดังนั้น แต่ละรายวิชาจะมีค่า 0.25 FTE (หน่วยนับภาระงาน) หากบุคลากรสายวิชาการได้รับมอบหมาย 2 รายวิชาต่อภาคการศึกษา ดังนั้น ค่า FTE (หน่วยนับภาระงาน) จะเป็น 0.5 (เช่น 2 x 0.25 FTE)</p>
<p>Similarly, student study load can be used to calculate the FTE of students. For example, if 1.0 FTE student has to take 24 credits load per semester, then the FTE of a student with 18 credits load per semester would be 0.75 (i.e., 18/24). Table 4.3 below is used to specify the number of academic staff and their FTEs in the last 5 academic years for a programme.</p>	<p>ในขณะเดียวกัน ภาระการเรียนของผู้เรียนสามารถใช้ในการคำนวณค่า FTE (หน่วยนับภาระการเรียน) ของนิสิตได้ ตัวอย่างเช่น หาก 1.0 FTE (หน่วยนับภาระการเรียน) ที่ผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียน 24 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา ดังนั้น ค่า FTE (หน่วยนับภาระการเรียน) ของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียน 18 หน่วยต่อภาคการศึกษา จำนวน 1 จะเป็น 0.75 (เช่น 18/24)</p>

Table 2.2 Number of Academic Staff (specify reference date and method of calculation used for FTE of academic staff)

ตารางที่ 2.2 จำนวนบุคลากรสายวิชาการ (ระบุวันที่อ้างอิงและวิธีการคำนวณที่ใช้สำหรับ FTE ของบุคลากรสายวิชาการ)

Category/ ประเภท	M/ ชาย	F/ หญิง	Total /ประเภท		Percentage of Phd จำนวนร้อยละของ ปริญญาเอก
			Headcount/ จำนวนบุคลากร	ค่า FTE	
Professors/ศาสตราจารย์					
Associate/ Assistant Professors รองศาสตราจารย์ /ผู้ช่วย ศาสตราจารย์					

Full-time Lectures อาจารย์ประจำ					
Part-time Lectures อาจารย์พิเศษ					
Visiting Professors/ Lecturers ผู้บรรยายพิเศษ/ อาจารย์พิเศษ					
Total /รวม					

Diagnostic Questions (Academic Staff): คำถามวินิจฉัย (บุคลากรสายวิชาการ)

Diagnostic Questions (Academic Staff)	คำถามวินิจฉัย (บุคลากรสายวิชาการ)
- Are academic staff members competent and qualified for their jobs?	- บุคลากรสายวิชาการมีความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับภาระงานที่ได้รับหรือไม่
- Are the competencies and expertise of the academic staff adequate for delivering the programme?	- ความสามารถและความเชี่ยวชาญของบุคลากรสายวิชาการเพียงพอต่อการบริหารจัดการหลักสูตรหรือไม่
- What are the challenges that the university meet or encounter with regards to human resource, such as age distribution, difficulties in filling vacancies or in attracting qualified academic staff? How does the university handle these challenges?	- อะไรคือความท้าทายด้านทรัพยากรมนุษย์ที่มหาวิทยาลัยพบหรือเผชิญ เช่น การกระจายของช่วงอายุ ความยากลำบากในการทดแทนตำแหน่งว่างหรือในการดึงดูดบุคลากรสายวิชาการที่มีคุณภาพ มหาวิทยาลัยรับมือกับความท้าทายเหล่านี้อย่างไร
- How many Master's and PhD degree holders are there among the academic staff?	- มีบุคลากรสายวิชาการที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกกี่คน
- What policy is pursued with regard to the employment of academic staff, both in teaching and research?	- มีนโยบายการจ้างงานบุคลากรสายวิชาการ ทั้งในด้านการสอนและการวิจัยอย่างไร
- Is conscious effort made to involve professors in mentoring and/or training the junior or new academic staff?	- มีความมุ่งมั่นที่จะให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาและ/หรือฝึกอบรมบุคลากรสายวิชาการระดับต้นหรือที่เข้าใหม่หรือไม่

Diagnostic Questions (Academic Staff)	คำถามวินิจฉัย (บุคลากรสายวิชาการ)
- Is a policy in place with regard to involvement in seminars, supervision of final papers, practical training, or internship?	- มีนโยบายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการสัมมนา การกำกับดูแลโครงการก่อนสำเร็จการศึกษา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือการฝึกงานหรือไม่
- Are academic staff members satisfied with the teaching load?	บุคลากรสายวิชาการมีความพึงพอใจกับภาระการสอนหรือไม่
- Is the staff-to-student ratio satisfactory?	- อัตราส่วนบุคลากรต่อจำนวนนิสิตเป็นที่น่าพอใจหรือไม่
- What is the accountability of the academic staff in terms of roles, responsibilities, academic freedom, and professional ethics?	- ความน่าเชื่อถือของบุคลากรสายวิชาการในด้านบทบาท ความรับผิดชอบ เสรีภาพทางวิชาการ และจรรยาบรรณวิชาชีพคืออะไร
- What types of research activities are carried out by academic staff? Are these activities aligned to the vision and mission of the university and faculty?	- บุคลากรสายวิชาการมีการดำเนินกิจกรรมการวิจัยประเภทใดบ้าง กิจกรรมเหล่านี้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยและคณะหรือไม่
- What is the level of research grants and how is it utilised?	- การให้ทุนวิจัยอยู่ในระดับใดและมีการใช้ประโยชน์อย่างไร

Diagnostic Questions (Staff Management): คำถามวินิจฉัย(การจัดการบุคลากร)

Diagnostic Questions (Staff Management)	คำถามวินิจฉัย (การจัดการบุคลากร)
- How is manpower planning for the academic staff carried out?	- มีการวางแผนกำลังคนสำหรับบุคลากรสายวิชาการอย่างไร
- Does the department have a clearly formulated staff management structure?	- สาขาวิชามีโครงสร้างการบริหารงานบุคคลที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนหรือไม่
- Are recruitment and promotion criteria of the academic staff established?	- มีการกำหนดหลักเกณฑ์การสรรหาและเลื่อนตำแหน่งบุคลากรสายวิชาการไว้หรือไม่
- Is there a performance management system?	- มีระบบการจัดการผลการปฏิบัติงานของบุคลากรหรือไม่
- What is the succession plan for key appointment holders?	- แผนการสืบทอดตำแหน่งผู้มีอำนาจบริหารมีอะไรบ้าง

- What are the career development plans for the academic staff?	- แผนพัฒนาอาชีพสำหรับบุคลากรสายวิชาการมีอะไรบ้าง
- Are academic staff members satisfied with the HR policy?	- บุคลากรสายวิชาการมีความพึงพอใจต่อนโยบายด้านทรัพยากรบุคคลหรือไม่
- What is the future development of the HR policy for the academic staff?	- นโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอนาคตสำหรับบุคลากรสายวิชาการคืออะไร
- How are the academic staff members prepared for the teaching task?	- บุคลากรสายวิชาการมีการเตรียมความพร้อมสำหรับภาระการสอนอย่างไร
- Is the teaching delivered by the academic staff supervised and assessed?	- การสอนโดยบุคลากรสายวิชาการได้รับการควบคุมดูแลและประเมินผลหรือไม่

Diagnostic Questions(Training and Development): คำถามวินิจฉัย(การฝึกอบรมและพัฒนา)

Diagnostic Questions (Training and Development)	คำถามวินิจฉัย (การฝึกอบรมและพัฒนา)
- Who is responsible for the academic staff training and development activities?	- ใครเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ
- What are the training and development processes and plans? How are the training needs identified?	- กระบวนการและแผนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรคืออะไร มีการระบุความต้องการการฝึกอบรมอย่างไร
- Do the training and development plans reflect the university and faculty mission and objectives?	- แผนการฝึกอบรมและพัฒนาสะท้อนถึงพันธกิจและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและคณะหรือไม่
- Is there a system to develop strategic and technical competencies of the academic staff?	- มีระบบการพัฒนาสมรรถนะเชิงกลยุทธ์และทางเทคนิคของบุคลากรสายวิชาการหรือไม่
- What are the training hours and number of training places for the academic staff per year?	- ชั่วโมงการฝึกอบรมและจำนวนสถานที่ฝึกอบรมสำหรับบุคลากรสายวิชาการต่อปีคืออะไร
- What percentage of payroll or budget is allocated for training the academic staff?	- มีการจัดสรรค่าจ้างหรืองบประมาณในการฝึกอบรมบุคลากรทางวิชาการร้อยละเท่าใด

Sources of Evidence: แหล่งที่มาของหลักฐาน

Sources of Evidence	แหล่งที่มาของหลักฐาน
- Manpower plan	- แผนอัตรากำลัง
- Faculty distribution in terms of age, gender, expertise, etc.	- การกระจายบุคลากรสายวิชาการตามอายุ เพศ ความเชี่ยวชาญ ฯลฯ
- Career and succession plans	- แผนความก้าวหน้าในอาชีพและการสืบ- ทอดตำแหน่ง
- Recruitment criteria	- หลักเกณฑ์การสรรหาบุคลากร
- Staff qualifications	- คุณสมบัติของบุคลากร
- Training needs analysis	- การวิเคราะห์ความต้องการในการฝึกอบรม
- Training and development plan and budget	- แผนและงบประมาณสำหรับการฝึกอบรมและพัฒนา
- Peer review and appraisal system	- ระบบตรวจสอบและประเมินผลโดยเพื่อนร่วมงาน
- Student feedback	- ความคิดเห็นของผู้เรียน
- Award and recognition schemes	- การให้รางวัลและการยกย่องบุคลากร
- Staff workload	- ภาระงานของบุคลากร
- Organization chart	- แผนผังองค์กร
- HR policies	- นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล
- Staff handbook	- คู่มือบุคลากร
- Job description	- รายละเอียดงาน
- Employment contract	- สัญญาการจ้างงาน
- Research and publication data	- ข้อมูลการวิจัยและการตีพิมพ์
- National and/or professional licence/certificate.	- ใบอนุญาต/ใบรับรองระดับชาติและ/หรือวิชาชีพ

AUN-QA Criterion 6 Student Support Services

(เกณฑ์ที่ 6 – การบริการนิสิต)

	Requirements	เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
6.1	The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า มีนโยบายการรับนิสิต เกณฑ์การรับ และกระบวนการรับเข้าศึกษาในหลักสูตร มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีการสื่อสาร เผยแพร่ และเป็นปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - intake policy: นโยบายการรับ - admission criteria: เกณฑ์การรับ - admission procedures: กระบวนการรับเข้าศึกษา - clearly defined: กำหนดไว้อย่างชัดเจน - communicated: มีการสื่อสาร - published: เผยแพร่ - up-to-date.: เป็นปัจจุบัน
6.2	Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า มีการวางแผนการบริการสนับสนุนนิสิต ระยะสั้นและระยะยาว ทั้งทางวิชาการและไม่ใช่วิชาการ เพื่อให้มั่นใจว่าการบริการนิสิตดังกล่าวมีความเพียงพอและมีคุณภาพต่อการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม	<ul style="list-style-type: none"> - short-term and long-term planning: การวางแผนระยะสั้นและระยะยาว - Academic / Non-academic support services: บริการสนับสนุนด้านวิชาการ/ บริการสนับสนุนที่ไม่ใช่ด้านวิชาการ - Sufficiency / Quality: ความเพียงพอ / คุณภาพ
6.3	An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า มีการบันทึกข้อมูลและติดตามอย่างเป็นระบบ ที่เพียงพอสำหรับการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนิสิต ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และภาระงานของนิสิต	<ul style="list-style-type: none"> - progress, academic performance, workload system: มีระบบความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์ และภาระงาน

	Requirements	เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
	performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.	พร้อมทั้งมีการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นิสิตและดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเมื่อมีความจำเป็น	<ul style="list-style-type: none"> - recorded: มีการบันทึกข้อมูล - monitored: มีการกำกับติดตาม - feedback & corrective actions: การให้ข้อมูลป้อนกลับ การแก้ไขปรับปรุง
6.4	Co-curricular activities, student competition, and other student support services are shown to be available to improve learning experience and employability.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร การแข่งขันของนิสิต และการบริการสนับสนุนนิสิตด้านอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ และเพิ่มศักยภาพในการทำงานของนิสิต	<ul style="list-style-type: none"> - Co-curricular activities: กิจกรรมเสริมหลักสูตร - student competition: การแข่งขันของนิสิต - other student support services: บริการสนับสนุนนิสิตด้านอื่นๆ
6.5	The competences of the support staff rendering student services are shown to be identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well-defined to ensure smooth delivery of the services.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า มีการกำหนดสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนที่ให้บริการแก่นิสิต เพื่อใช้ในการสรรหา และการมอบหมายงาน โดยมีการประเมินสมรรถนะดังกล่าว เพื่อให้มั่นใจว่าสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งมีการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เพื่อให้การให้บริการนิสิตเป็นไปอย่างราบรื่น	<ul style="list-style-type: none"> - competences of the support staff: สมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุน - evaluated: การประเมิน - Roles /Relationships: บทบาทหน้าที่/ ความสัมพันธ์ในการทำงาน
6.6	Student support services are shown to be subjected to	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า การบริการสนับสนุนนิสิตได้รับการประเมิน การเทียบเคียงกับมาตรฐานหรือหน่วยงาน	<ul style="list-style-type: none"> - Student support services: บริการสนับสนุนนิสิต

Requirements		เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
	evaluation, benchmarking, and enhancement.	อ้างอิง (benchmarking) และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	- Evaluation: การประเมิน - Benchmarking: การเทียบเคียงกับมาตรฐานหรือหน่วยงานอ้างอิง - Enhancement: การปรับปรุงพัฒนา

Explanation

The quality of an academic programme depends very much on the interaction between staff and students. However, academic staff cannot perform their roles well without good quality services provided by the support staff. These are the persons who manage the libraries, laboratories, computer facilities, and other student services. Table 2.3 below is used to specify the number of support staff available in the last 5 academic years.

คำอธิบาย

คุณภาพหลักสูตรส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและนิสิต อย่างไรก็ตามบุคลากรสายวิชาการไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดีหากปราศจากคุณภาพการให้บริการที่จัดสรรโดยบุคลากรสายสนับสนุน ซึ่งบุคลากรสายสนับสนุนเหล่านี้คือ บุคลากรที่บริหารจัดการห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านคอมพิวเตอร์ และการบริการนิสิตอื่น ๆ

Table 2.3 Number of Support Staff (specify reference date)

ตารางที่ 2.3 จำนวนบุคลากรสายสนับสนุน (ระบุวันที่อ้างอิง)

Support Staff/ บุคลากรสายสนับสนุน	Highest Educational Attainment ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ				Total/ จำนวนทั้งหมด
	High School/ มัธยมศึกษาตอนปลาย	Bachelor/ ปริญญาตรี	Master/ ปริญญาโท	Doctoral/ ปริญญาเอก	
Student Services Personnel (enumerate the services) บุคลากรบริการนิสิต (ระบุบริการ)					
Total/ รวม					

Quality of output depends very much quality of input. This means that the quality of the entering students is important.

คุณภาพผลผลิตขึ้นอยู่กับคุณภาพของตัวแปรนำเข้าเป็นอย่างมาก ซึ่งหมายความว่า คุณภาพของผู้เรียนที่เข้าเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ

Student intake : (การรับนิสิต)

- Give a summary of the intake of first year students using Table 2.4.
- สรุปรายละเอียดนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่รับเข้า ตามตารางที่ 2.4
- Give a summary of the total number of students enrolled in the programme using Table 2.5.
- สรุปจำนวนนิสิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรตามตารางที่ 2.5

Table 2.4. Intake of First-year Students (last five academic years)

ตารางที่ 2.4 สรุปการรับเข้านิสิตชั้นปีที่ 1 (5 ปีการศึกษาย้อนหลัง)

Academic Year ปีการศึกษา	Applicants ผู้สมัคร		
	No. Applied/ จำนวนที่สมัครเรียน	No. Offered/ จำนวนที่ประกาศรับ	No. Admitted/Enrolled/ จำนวนที่รับเข้า/จำนวนที่ลงทะเบียน

Table 2.5 Intake of First-year Students (last five academic years)

ตารางที่ 2.5 จำนวนนิสิตทั้งหมด (5 ปีการศึกษาย้อนหลัง)

Academic Year ปีการศึกษา	Students / นิสิต					
	1 st Year ชั้นปีที่ 1	2 nd Year ชั้นปีที่ 2	3 rd Year ชั้นปีที่ 3	4 th Year ชั้นปีที่ 4	>4 th Year >ชั้นปีที่ 4	Total รวม

Diagnostic Questions(Student Quality): คำถามวินิจฉัย(คุณภาพผู้เรียน)

Diagnostic Questions (Student Quality)	คำถามวินิจฉัย(คุณภาพผู้เรียน)
- How is student intake monitored and analysed?	- มีการติดตามและวิเคราะห์การรับนิสิตอย่างไร
- How are students selected?	- นิสิตได้รับการคัดเลือกอย่างไร
- What policy is pursued with regard to the intake of students? Does it aim to increase the intake or to stabilise it? Why?	- มีการใช้นโยบายอะไรบ้างเกี่ยวกับการรับนิสิต นโยบายนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มจำนวนนิสิตหรือนโยบายนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มจำนวนนิสิตหรือ

	เพื่อรักษาเสถียรภาพจำนวนนิสิตหรือไม่ ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น
- What measures are taken to influence the quality and the size of the intake? What effect does these measures have?	- มีการใช้มาตรการอะไรเพื่อกระตุ้นคุณภาพและปริมาณของการรับนิสิต
- How does the programme take into account the level of achievement of entering students?	- หลักสูตรคำนึงถึงระดับความสำเร็จของนิสิตที่รับเข้าเรียนอย่างไร

Diagnostic Questions Student Study Load and Performance): คำถามวินิจฉัย (ภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนและสมรรถนะ)

Diagnostic Questions (Student Study Load and Performance)	คำถามวินิจฉัย (ภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนและสมรรถนะ)
- Does the department have a credit-point system? How are the credit points calculated?	- สาขาวิชา มีระบบหน่วยกิตหรือไม่ มีการคำนวณคะแนนหน่วยกิตอย่างไร
- Is the study load divided equally across and within each academic year?	- ภาระการเรียนรู้ได้รับการแบ่งเป็นสัดส่วนเท่า ๆ กันในแต่ละปีการศึกษาหรือไม่
- Can an average student complete the programme in the planned duration?	- โดยเฉลี่ยผู้เรียนสามารถเรียนจบหลักสูตรตามระยะเวลาที่กำหนดได้หรือไม่
- What are the indicators used to monitor student progress and performance?	- ตัวชี้วัดที่ใช้ในการติดตามความก้าวหน้าและสมรรถนะของผู้เรียนมีอะไรบ้าง

Diagnostic Questions (Student Support): คำถามวินิจฉัย (การบริการนิสิต)

Diagnostic Questions(Student Support)	คำถามวินิจฉัย(การบริการนิสิต)
- Does the department have a monitoring system for recording study progress and following graduates (for example, tracer study)?	- หลักสูตรมีระบบติดตามเพื่อบันทึกความก้าวหน้าของผู้เรียนและติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหรือไม่ (เช่น การติดตามศิษย์เก่า)
- How is the data of the monitoring system used?	- มีการนำข้อมูลที่ได้จากระบบติดตามไปใช้อย่างไร
- What role do the academic staff play in informing and coaching students and integrating them into the programme?	- บุคลากรสายวิชาการมีบทบาทอย่างไรในการให้ข้อมูล ฝึกฝน และบูรณาการผู้เรียนเข้ากับหลักสูตร

- How are students informed about their study plan?	- ผู้เรียนได้รับแจ้งเกี่ยวกับแผนการเรียนของผู้เรียนอย่างไร
- Is special attention paid to coaching first year students and underperforming students? If so, how does it work?	- นิสิตปีแรกและนิสิตที่ผลการเรียนต่ำได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษหรือฝึกฝนหรือไม่ อย่างไร
- Is specific support given to provide study skills for students with problems?	- มีการสนับสนุนเฉพาะเพื่อจัดเตรียมทักษะการเรียนให้กับผู้เรียนที่ประสบปัญหาหรือไม่
- Is separate attention paid to coaching of advanced students?	- มีการแบ่งแยกระดับความสนใจในการสอนให้แก่ผู้เรียนที่มีผลการเรียนในระดับที่สูงกว่าเป็นพิเศษหรือไม่
- Is assistance given in completing the final year project? Where can students who get stuck with their practical training or final project get help?	- มีการให้ความช่วยเหลือโครงการในปีสุดท้ายหรือไม่ ผู้เรียนที่ยังไม่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือโครงการสุดท้ายสามารถขอรับความช่วยเหลือได้จากที่ไหน
- How are students advised on problems concerning course options, change of options, interruption, or termination of study?	- ผู้เรียนได้รับคำแนะนำในปัญหาที่เกี่ยวกับตัวเลือก รายวิชา การเปลี่ยนรายวิชา ปัญหาระหว่างเรียน หรือการยุติการศึกษาอย่างไร
- How is information provided to students on career prospects?	- มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสในการทำงานแก่ผู้เรียนอย่างไร
- Are the reasons examined regarding students who take longer than expected to complete the programme?	- มีการตรวจสอบถึงสาเหตุที่ผู้เรียนใช้เวลาในการจบหลักสูตรนานกว่าที่คาดไว้หรือไม่
- Are students satisfied with the support services provided?	- ผู้เรียนพอใจกับการบริการที่ได้รับหรือไม่

Diagnostic Questions(Support Staff): คำถามวินิจฉัย(การบริการบุคลากร)

Diagnostic Questions(Support Staff)	คำถามวินิจฉัย(การบริการบุคลากร)
- Are the support staff members competent and qualified for their jobs?	-บุคลากรสายสนับสนุนมีสมรรถนะและคุณสมบัติที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบหรือไม่?
- Are the competencies and expertise of the support staff adequate?	- สมรรถนะและความเชี่ยวชาญของบุคลากรสายสนับสนุนมีเพียงพอหรือไม่?
- What difficulties are there in attracting qualified support staff?	- มีอุปสรรคใดบ้างในการดึงดูดบุคลากรสายสนับสนุนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้มาร่วมงาน?

- What policy is pursued with regard to the employment of support staff?	- มีการดำเนินนโยบายอย่างไรเกี่ยวกับการจ้างงานบุคลากรสายสนับสนุน?
- Are support staff members satisfied with their roles?	- บุคลากรสายสนับสนุนมีความพึงพอใจในบทบาทหน้าที่ของตนหรือไม่
- How is manpower planning of the support staff carried out?	- มีการดำเนินการวางแผนอัตรากำลังพลสำหรับบุคลากรสายสนับสนุนอย่างไร?
- Are recruitment and promotion criteria for the support staff established?	- มีการกำหนดเกณฑ์ในการสรรหาและการเลื่อนตำแหน่งสำหรับบุคลากรสายสนับสนุนไว้อย่างชัดเจนหรือไม่?
- Is there a performance management system?	- มีระบบการบริหารจัดการผลการปฏิบัติงานหรือไม่?
- What are the career development plans for the support staff?	- มีแผนการพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพสำหรับบุคลากรสายสนับสนุนอย่างไร?

Sources of Evidence: แหล่งที่มาของหลักฐาน

Sources of Evidence	แหล่งที่มาของหลักฐาน
- Student selection process and criteria	- กระบวนการและเกณฑ์การคัดเลือกนิสิต
- Trend of student intake	- แนวโน้มการรับนิสิต
- Credit system	- ระบบหน่วยกิต
- Student workload	- ภาระงานของนิสิต
- Student performance report	- รายงานผลการเรียนของนิสิต
- Participation in academic and non-academic activities, extracurricular activities, competition, etc	- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งทางวิชาการและไม่ใช่วิชากร กิจกรรมนอกหลักสูตร การแข่งขัน ฯลฯ
- Mechanisms to report and feedback on student progress	- กลไกการรายงานและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนิสิต
- Provision of student support services at university- and faculty-level	- การจัดให้มีการบริการนิสิตทั้งในระดับสถาบันและคณะ
- Coaching, mentoring, and counselling schemes	- แผนการฝึกอบรม การแนะแนว และการให้คำปรึกษา
- Student feedback and course evaluation.	- ความคิดเห็นของนิสิตและการประเมินผลหลักสูตร

AUN-QA Criterion 7 Facilities and Infrastructure

(เกณฑ์ที่ 7 - สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน)

	Requirements	เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
7.1	The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.	มหาวิทยาลัยแสดงให้เห็นว่าทรัพยากรทางกายภาพที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามโครงสร้างหลักสูตร รวมถึงครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเพียงพอ	<ul style="list-style-type: none"> - physical resources : ทรัพยากรทางกายภาพ - Equipment / Material: ครุภัณฑ์และอุปกรณ์/วัสดุและสื่อการเรียนรู้ - Information technology : เทคโนโลยีสารสนเทศ - Sufficient : มีความเพียงพอ
7.2	The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.	มหาวิทยาลัยแสดงให้เห็นว่าห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์เครื่องมือมีความทันสมัย พร้อมใช้งาน และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - Laboratories / Equipment: ห้องปฏิบัติการ/ครุภัณฑ์ - Up-to-date: มีความทันสมัย เป็นปัจจุบัน - Readily available: มีความพร้อมใช้งาน - Effectively deployed : ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ
7.3	A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.	มหาวิทยาลัยแสดงให้เห็นว่า มีห้องสมุดดิจิทัลที่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> - Digital library: ห้องสมุดดิจิทัล - Information and communication technology (ICT): เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

Requirements		เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
7.4	The information technology systems are shown to be set up to meet the needs of staff and students.	มหาวิทยาลัยแสดงให้เห็นว่า มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากรและนิสิต	- Information technology systems: ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ - Meet the needs: ตอบสนองความต้องการ
7.5	The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.	มหาวิทยาลัยแสดงให้เห็นว่า มีการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ชุมชนในมหาวิทยาลัยสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเต็มที่ ทั้งในการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการบริหาร	- Highly accessible / Computer infrastructure: การเข้าถึงได้ง่าย/ โครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ - Network infrastructure: โครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเครือข่าย - Information technology: เทคโนโลยีสารสนเทศ
7.6	The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.	มหาวิทยาลัยแสดงให้เห็นว่า มีการกำหนดและดำเนินการตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัย รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ	- Environmental, Health, Safety standards: มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านความปลอดภัย - special needs: การเข้าถึงสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ - Defined: มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน - Implemented: มีการนำไปปฏิบัติจริง

Requirements		เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
7.7	The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.	มหาวิทยาลัยแสดงให้เห็นว่า มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ สังคม และจิตใจ ที่เอื้อต่อการศึกษ การวิจัย และคุณภาพชีวิตของ บุคลากรและนิสิต	- Physical, Social, Psychological environment: สภาพแวดล้อมทาง กายภาพ ทางสังคม ทาง จิตใจ - Education: การศึกษา - Research: การวิจัย - Personal wellbeing: คุณภาพชีวิตของ บุคลากรและนิสิต
7.8	The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.	มหาวิทยาลัยแสดงให้เห็นว่า มีการแสดงให้เห็นถึงการกำหนด และ ประเมินสมรรถนะของบุคลากรสาย สนับสนุนที่ทำหน้าที่ให้บริการที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้มั่นใจว่าทักษะของบุคลากรมี ความสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	- Competences สมรรถนะ - Support staff บุคลากรสายสนับสนุน - Identified: มีการ กำหนด - Evaluated: มีการ ประเมิน
7.9	The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.	มหาวิทยาลัยแสดงให้เห็นว่า มีการ ประเมินและปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ ของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ (ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ เทคโนโลยี สารสนเทศและการบริการนิสิต) อย่างต่อเนื่อง	- Quality of the facilities: คุณภาพของ สิ่งอำนวยความสะดวก - Evaluation: การ ประเมิน

Explanation:

The provision of facilities and infrastructure should be in line with the objectives of the programme. Facilities are also connected to the teaching and learning approach. For example, if the approach is to teach in small working groups, then flexible classroom

arrangements should be made available. Learning resources such as computers, elearning portals, library resources, etc. should be adequately provided to meet the needs of students and staff.

คำอธิบาย :

ข้อกำหนดเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานนั้น ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นอกจากนี้สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ควรเชื่อมโยงกับกระบวนการเรียนการสอน เช่น การเรียนการสอนควรจัดให้อยู่ในกรอบของความยืดหยุ่น หากจัดการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มเล็ก ควรจัดสรรทรัพยากรการเรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ช่องทางการเข้าถึงระบบการเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทรัพยากรห้องสมุด ฯลฯ ให้เพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและบุคลากร

Programme quality depends mostly on interaction between staff and students. However, academic staff cannot perform their roles well without good quality services provided by the support staff. These are the staff who manage the libraries, laboratories, computer facilities, and other student services.

คุณภาพหลักสูตรส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและนิสิต อย่างไรก็ตามบุคลากรสายวิชาการไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดีหากปราศจากคุณภาพการให้บริการที่จัดสรรโดยบุคลากรสายสนับสนุน ซึ่งบุคลากรสายสนับสนุนเหล่านี้ คือ บุคลากรที่บริหารจัดการห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ทรัพยากรคอมพิวเตอร์ และงานบริการนิสิต

Diagnostic Questions: คำถามวินิจฉัย

Diagnostic Questions	คำถามวินิจฉัย
- Are there sufficient lecture-halls, seminar rooms, laboratories, reading rooms, and computer rooms? Do these facilities meet the needs of students and staff?	- มีห้องบรรยาย ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการ ห้องอ่านหนังสือ และห้องคอมพิวเตอร์เพียงพอหรือไม่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ตอบสนองความต้องการของนิสิตและบุคลากรหรือไม่
- Is the library sufficiently equipped for education and research?	- ห้องสมุดมีความพร้อม มีวัสดุทัศนูปกรณ์เพียงพอสำหรับการศึกษาและการวิจัยหรือไม่
- Is the library accessible and within easy reach (location, opening hours)?	- ห้องสมุดสามารถเข้าถึงได้ง่ายหรือไม่ (ด้านสถานที่, เวลาเปิดทำการ)
- Are there sufficient laboratory facilities?	- มีสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องปฏิบัติการเพียงพอหรือไม่
- Do the laboratories meet the relevant requirements?	- ห้องปฏิบัติการมีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องหรือไม่
- Are sufficient teaching aids and tools available to staff and students?	- มีสื่อและเครื่องมือช่วยสอนเพียงพอสำหรับบุคลากรและผู้เรียนหรือไม่

- What hardware and software are made available to meet the needs of education and research?	- มีฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ใดบ้างที่พร้อมใช้งาน เพื่อตอบสนองความต้องการทางการศึกษาและการวิจัย
- To what extent do the facilities and infrastructure promote or obstruct the delivery of the programme?	- สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของหลักสูตรในระดับใด
- Is the total budget for teaching aids and tools sufficient?	- งบประมาณสำหรับสื่อและเครื่องมือช่วยสอนเพียงพอหรือไม่
- How are the facilities and infrastructure maintained?	- สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานได้รับการดูแลรักษาอย่างไร

Sources of Evidence: แหล่งที่มาของหลักฐาน

Sources of Evidence	แหล่งที่มาของหลักฐาน
- List of facilities, equipment, computer hardware and software, etc	- รายการสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ ฯลฯ
- Facility booking, utilisation rate, downtime/uptime, operating hours	- การจองขอใช้สิ่งอำนวยความสะดวก อัตราการใช้ประโยชน์ เวลาหยุดใช้งาน/เวลาใช้งาน ชั่วโมงการทำงาน
- Maintenance plan	- แผนการบำรุงรักษา
- New facilities and upgrading plans	- สิ่งอำนวยความสะดวกใหม่และแผนการเพิ่มประสิทธิภาพ
- Safety, health, and environmental policy	- นโยบายด้านความปลอดภัย ด้านสุขภาพ และด้านสิ่งแวดล้อม
- Emergency plan	- แผนฉุกเฉิน
- Student and staff feedback	- ข้อเสนอแนะของนิสิตและบุคลากร
- Budget for facilities and infrastructure.	- งบประมาณสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน

AUN-QA Criterion 8 Output and Outcomes

(เกณฑ์ที่ 8 - ผลผลิตและผลลัพธ์)

	Requirements	เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
8.1	The pass rate, dropout rate, and average time to graduate are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า อัตราการผ่านชั้นปี อัตราการออกกลางคัน และระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษา ได้รับการกำหนด กำกับติดตาม และเทียบเคียงกับ มาตรฐานหรือหน่วยงานอ้างอิง เพื่อการปรับปรุงพัฒนา	- pass rate, dropout rate, average time to graduate: อัตราการผ่านชั้นปี อัตราการออกกลางคัน ระยะเวลาโดยเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษา - established, monitored, benchmarked: การกำหนด การกำกับติดตาม เทียบเคียงกับมาตรฐาน
8.2	Employability as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า มีการกำหนด กำกับติดตาม และเทียบเคียงมาตรฐานหรือหน่วยงานอ้างอิง เพื่อการปรับปรุงความสามารถในการมีงานทำ การประกอบอาชีพอิสระหรือการเป็นผู้ประกอบการ และการศึกษาต่อของนิสิต	- employment: การประกอบอาชีพ - established, monitored, benchmarked: การกำหนด การกำกับติดตาม เทียบเคียงกับมาตรฐาน
8.3	Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า ผลงานวิจัยและผลงานสร้างสรรค์ รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานวิจัยและผลงานสร้างสรรค์ ที่ดำเนินการโดยบุคลากรสายวิชาการและนิสิต ได้รับการกำหนด กำกับติดตาม และเทียบเคียงกับ	- Research and creative work, output and activities: งานวิจัยและผลงานสร้างสรรค์และ กิจกรรม - established, monitored, benchmarked: การ

Requirements		เกณฑ์มาตรฐาน	คำสำคัญ
		มาตรฐานหรือหน่วยงานอ้างอิง เพื่อการปรับปรุงพัฒนา	กำหนด การกำกับติดตาม เทียบเคียงกับมาตรฐาน
8.4	Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.	หลักสูตรมีการกำหนด และติดตาม ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ ของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตรโดยตรง	- achievement of PLOs: ความสำเร็จของ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ คาดหวังของหลักสูตร - established, monitored: การกำหนด การกำกับติดตาม
8.5	Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	หลักสูตรแสดงให้เห็นว่า ระดับ ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วน เสียที่หลากหลายต่อคุณภาพของ บัณฑิต ได้รับการกำหนด กำกับ ติดตาม และเทียบเคียงกับ มาตรฐานหรือหน่วยงานอ้างอิงเพื่อ การปรับปรุงพัฒนา	- Satisfaction level : ระดับความพึงพอใจ - established, monitored, benchmarked: การ กำหนด การกำกับติดตาม เทียบเคียงกับมาตรฐาน

Explanation:

In assessing the quality assurance of an academic programme, output and outcomes measures are important. These include measuring the extent to which the expected learning outcomes have been achieved, pass rate, dropout rate, average time to graduate, and employment rate. Research is another important output from the process. The types of research activities carried by staff and students should meet the requirements of the stakeholders.

คำอธิบาย :

ในการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรนั้น การวัดผลผลิตและผลลัพธ์เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งหมายรวมถึงการวัดความสำเร็จของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง, อัตราการสำเร็จการศึกษา, อัตราการออกกลางคัน, ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา และอัตราการมีงานทำ นอกจากนี้ งานวิจัยก็ถือได้ว่าเป็นผลผลิตที่สำคัญของกระบวนการดังกล่าว โดยที่ประเภทงานวิจัยของบุคลากรและผู้เรียนควรเป็นงานวิจัยที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

In addition to analysing input, process, and output, universities have to analyse also the level of satisfaction of its stakeholders. There should be a system to collect and measure stakeholder satisfaction. The information collected should be analysed and benchmarked for improvement.

นอกจากการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต มหาวิทยาลัยควรวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วย ควรมีระบบเพื่อเก็บรวบรวมและประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ข้อมูลที่รวบรวมควรได้รับการวิเคราะห์และเทียบเคียงเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

Pass Rate and Dropout Rate: อัตราการสำเร็จการศึกษาและอัตราการออกกลางคัน

Table 2.6 Shows information on pass rate and dropout rate of the last five cohorts to be provided.

ตารางที่ 2.6 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการสำเร็จการศึกษาและอัตราการออกกลางคันของกลุ่มนิสิต 5 ปี การศึกษาย้อนหลัง

Academic Year ปีการศึกษา	Cohort Size ชั้นปี	% Completed First Degree in ร้อยละของนิสิตที่จบปริญญาแรก ภายใน			% Dropout During ร้อยละของนิสิตที่ออกกลางคันระหว่างการศึกษา			
		3 Years/ 3 ปี	4 Years/ 4 ปี	>4 Years/ >มากกว่า 4 ปี	1st Year/ ชั้นปีที่ 1	2nd Year/ ชั้นปีที่ 2	3rd Year/ ชั้นปีที่ 3	4th Year & Beyond/ ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป

Research Activities : ผลงานวิจัย

Research is an important output from the academic staff. The types of research output (e.g., publications, consulting work, projects, grants, etc) carried out by the academic staff should meet the requirements of the stakeholders. Programmes are to provide data on the types and number of research publications in the last five academic years as shown in Table 2.7. below.

การวิจัย คือ ผลผลิตสำคัญจากบุคลากรสายวิชาการ ประเภทของผลงานวิจัย (เช่น ผลงานตีพิมพ์ งานที่ปรึกษา โครงการเงินทุนสนับสนุน เป็นต้น) ที่ดำเนินการโดยบุคลากรสายวิชาการควรตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลักสูตรให้ข้อมูลประเภทและจำนวนของการเผยแพร่งานวิจัยใน 5 ปี การศึกษาย้อนหลังตามตารางที่ 2.7 ด้านล่าง

Table 2.7. Types and Number of Research Publication

ตารางที่ 2.7 ประเภทและจำนวนของการเผยแพร่ผลงานวิจัย

Academic Year ปี การศึกษา	Types of Publication/ ประเภทผลงานตีพิมพ์				Total ผลรวม	No. of Publications Per Academic Staff จำนวนผลงานตีพิมพ์ต่อ บุคลากรสายวิชาการ
	In-house/ Institutional ภายในสถาบัน	National ระดับชาติ	Regional ระดับภูมิภาค	International ระดับนานาชาติ		

Diagnostic Questions (Pass Rate, Dropout Rate): คำถามวินิจฉัย(อัตราการสำเร็จการศึกษา, อัตราการออกกลางคัน)

Diagnostic Questions (Pass Rate, Dropout Rate)	คำถามวินิจฉัย (อัตราการสำเร็จการศึกษา, อัตราการออกกลางคัน)
- Does the programme have an efficient system to monitor the pass rates and dropout rates of students?	- หลักสูตรมีระบบที่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบอัตราการสำเร็จการศึกษาและอัตราการออกกลางคันของนิสิตหรือไม่
- What does the programme think of the pass rates? If not satisfactory, what measures are taken to improve the pass rates?	- หลักสูตรคิดเห็นอย่างไรกับอัตราการสำเร็จการศึกษา หากไม่เป็นที่น่าพอใจ จะมีมาตรการในการเพิ่มอัตราการสำเร็จการศึกษาอย่างไร
- What is the dropout rate? Are there explanations for the dropout rate?	- อัตราการออกกลางคันคือเท่าไร มีคำอธิบายเกี่ยวกับอัตราการออกกลางคันหรือไม่
- Does the department know where the dropout students go to?	- ทางสาขาวิชาทราบหรือไม่ว่านิสิตที่ต้องออกกลางคันทันนั้นไปศึกษาต่อที่ไหน

Diagnostic Questions (Average Time to Graduate): คำถามวินิจฉัย (ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา)

Diagnostic Questions (Average Time to Graduate)	คำถามวินิจฉัย (ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา)
- What does the department think of the average time to graduate?	- สาขาวิชาคิดเห็นอย่างไรกับระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษาที่กำหนด

- What measures have been taken to promote graduation and to shorten the average time to graduate?	- มีมาตรการอะไรบ้างในการส่งเสริมการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์และการลดเวลาเฉลี่ยในการสำเร็จการศึกษา
- What effects do these measures have?	- มาตรการเหล่านี้มีผลกระทบอะไรบ้าง

Diagnostic Questions(Quality of Graduates): คำถามวินิจฉัย (คุณภาพของบัณฑิต)

Diagnostic Questions (Quality of Graduates)	คำถามวินิจฉัย (คุณภาพของบัณฑิต)
- Is the quality of the graduates satisfactory?	- คุณภาพของบัณฑิตเป็นที่น่าพอใจหรือไม่
- Do the achieved standards match the expected standards?	- มาตรฐานที่ทำได้ตรงกับมาตรฐานที่คาดหวังหรือไม่
- Do the graduates get jobs easily? What are the career prospects of the graduates over the last five years?	- บัณฑิตสามารถหางานได้ง่ายหรือไม่ โอกาสทางอาชีพของบัณฑิตในช่วงห้าปีที่ผ่านมาคืออะไร

Diagnostic Questions (Employability of Graduates): คำถามวินิจฉัย (การมีงานทำของบัณฑิต)

Diagnostic Questions (Employability of Graduates)	คำถามวินิจฉัย (การมีงานทำของบัณฑิต)
- What percentage of graduates find a job within six months of graduation over the past five years? What percentage of graduates found a job within one year of graduation?	- ร้อยละของบัณฑิตที่ได้อ่านทำภายใน 6 เดือนหลังจากสำเร็จการศึกษาในช่วง 5 ปีย้อนหลังคิดเป็นร้อยละเท่าใด ร้อยละของบัณฑิตที่หางานทำได้ภายใน 1 ปีหลังจากสำเร็จการศึกษาคิดเป็นร้อยละเท่าใด
- What percentage of graduates are still unemployed one year after graduation?	- ร้อยละของบัณฑิตที่ยังว่างงานหลังจากจบการศึกษามาแล้ว 1 ปีคิดเป็นร้อยละเท่าไร

Diagnostic Questions (Research): คำถามวินิจฉัย (การวิจัย)

Diagnostic Questions (Research)	คำถามวินิจฉัย (การวิจัย)
- What types of research activities are carried out by the students? Are these activities aligned to the expected learning outcomes and the vision and mission of the university and faculty?	- กิจกรรมการวิจัยประเภทใดบ้างที่ดำเนินการโดยผู้เรียน? กิจกรรมเหล่านี้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัย และคณะหรือไม่

- What types of research activities are carried out by academic staff? Are these activities aligned to the vision and mission of the university and faculty?	- กิจกรรมการวิจัยประเภทใดบ้างที่ดำเนินการโดยบุคลากรสายวิชาการ กิจกรรมเหล่านี้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยและคณะหรือไม่
- What is the level of research grants and how is it utilised?	- ทุนวิจัยมีระดับเท่าใด และนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร
- What is the number of research papers published? Are the research papers published in national, regional, and/or international journals?	- มีจำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เท่าใด บทความวิจัยเหล่านั้นได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ ระดับภูมิภาค และ/หรือระดับนานาชาติหรือไม่

Diagnostic Questions (Stakeholder Satisfaction): คำถามวินิจฉัย (ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)

Diagnostic Questions (Stakeholder Satisfaction)	คำถามวินิจฉัย (ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)
- What mechanisms are available for staff to express their satisfaction or dissatisfaction about the programme, resources, facilities, processes, policies, etc?	- มีกลไกอะไรบ้างเพื่อให้บุคลากรสามารถแสดงความพึงพอใจหรือความไม่พอใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก กระบวนการ นโยบาย ฯลฯ
- What indicators are used to measure and monitor the satisfaction level of staff?	- มีตัวชี้วัดใดบ้างที่ใช้ในการวัดและติดตามระดับความพึงพอใจของบุคลากร
- What initiatives are carried out to raise the satisfaction level of staff? Are they effective?	- มีแนวทางในการเพิ่มระดับความพึงพอใจของบุคลากรอย่างไรบ้าง แนวทางเหล่านั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่
- Does the department know what students think about the courses, programme, teaching, examinations, etc?	- สาขาวิชาทราบหรือไม่ว่าผู้เรียนคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับรายวิชา หลักสูตร การสอน การสอบ ฯลฯ
- How does the department cope with the feedback and complaints from students?	- สาขาวิชาจัดการกับข้อเสนอแนะและข้อร้องเรียนจากผู้เรียนอย่างไร
- What is the opinion and feedback of the graduates about the competencies that they have acquired?	- ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความรู้ความสามารถที่ได้รับอย่างไร

- How is feedback from the alumni used to improve the programme?	- มีการนำข้อเสนอแนะจากศิษย์เก่าไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างไร
- Are employers satisfied with the quality of the graduates?	- ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจกับคุณภาพของบัณฑิตหรือไม่
- Are there any specific complaints about the graduates?	- มีข้อร้องเรียนใด ๆ ที่เกี่ยวกับบัณฑิตเฉพาะหรือไม่
- Are specific strengths of the graduates appreciated by the employers?	- มีจุดแข็งของบัณฑิตได้รับการชื่นชมจากผู้ใช้บัณฑิตเป็นพิเศษหรือไม่

Sources of Evidence: แหล่งที่มาของหลักฐาน

Sources of Evidence	แหล่งที่มาของหลักฐาน
- Process and indicators for measuring stakeholder satisfaction	- กระบวนการและตัวชี้วัดสำหรับวัดความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- Stakeholder satisfaction trend	- แนวโน้มความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- Graduates, alumni, and employer surveys	- การสำรวจผู้สำเร็จการศึกษา ศิษย์เก่า และผู้ใช้บัณฑิต
- Press reports	- รายงานข่าว
- Employment surveys	- การสำรวจการจ้างงาน
- Employment statistics	- สถิติการจ้างงาน
- Employer feedback	- ข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บัณฑิต

2.3 การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตามเกณฑ์ AUN-QA

การประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ AUN-QA จะมีเกณฑ์การวัด 7 ระดับ เพื่อให้มหาวิทยาลัยและผู้ประเมินใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบวัดระดับคุณภาพว่ามีความก้าวหน้ามากน้อยถึงระดับใด โดยใช้เกณฑ์ 7 ระดับ ตามรายละเอียดต่อไปนี้

Rating ระดับ	Description	คำอธิบาย
1	Absolutely Inadequate The QA practice to fulfil the criterion is not implemented. There are no plans, documents, evidences or results available. Immediate improvement must be made.	คุณภาพไม่เป็นไปตามเกณฑ์อย่างชัดเจน (Absolutely Inadequate) การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์ ยังไม่มีการนำไปปฏิบัติ ไม่มีแผนเอกสาร หลักฐาน หรือผลลัพธ์ใด ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินงานคุณภาพ จำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน
2	Inadequate and Improvement is Necessary The QA practice to fulfil the criterion is still at its planning stage or is inadequate where improvement is necessary. There is little document or evidence available. Performance of the QA practice shows little or poor results.	คุณภาพไม่เพียงพอและจำเป็นต้องมีการปรับปรุง (Inadequate and Improvement is Necessary) การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์ยังอยู่ในขั้นการวางแผน หรือมีการดำเนินการที่ยังไม่เพียงพอและจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง มีเอกสารหรือหลักฐานประกอบเพียงเล็กน้อย ผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่จำกัดหรือมีผลการดำเนินงานต่ำ
3	Inadequate but Minor Improvement Will Make It Adequate The QA practice to fulfil the criterion is defined and implemented but minor improvement is needed to fully meet them. Documents are available but no clear evidence to support that they have been fully used. Performance of the QA practice shows inconsistent or some results.	คุณภาพยังไม่เพียงพอ มีการปรับปรุงเพียงเล็กน้อยจะทำให้เป็นไปตามเกณฑ์ (Inadequate but Minor Improvement Will Make It Adequate) มีการกำหนดและนำไปปฏิบัติด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์ แต่ยังต้องมีการปรับปรุงเล็กน้อยเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์อย่างครบถ้วน มีเอกสารประกอบ แต่ยังไม่หลักฐานที่ชัดเจนแสดงให้เห็นว่าได้มีการนำไปใช้จริงอย่างเต็มที่ ผลการดำเนินงานด้านการ

Rating ระดับ	Description	คำอธิบาย
		ประกันคุณภาพแสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่ไม่สม่าเสมอ หรือมีผลลัพธ์เพียงบางส่วน
4	<p>Adequate as Expected</p> <p>The QA practice to fulfil the criterion is adequate and evidences support that it has been fully implemented. Performance of the QA practice shows consistent results as expected.</p>	<p>คุณภาพเพียงพอตามที่คาดหวัง (Adequate as Expected)</p> <p>การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ เป็นไปตามที่กำหนด โดยมีหลักฐานสนับสนุนว่ามีการนำไปปฏิบัติอย่างครบถ้วน ผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพแสดงให้เห็นผลลัพธ์ที่สม่าเสมอและเป็นไปตามที่คาดหวัง</p>
5	<p>Better Than Adequate</p> <p>The QA practice to fulfil the criterion is better than adequate. Evidences support that it has been efficiently implemented. Performance of the QA practice shows good results and positive improvement trend.</p>	<p>คุณภาพดีกว่าระดับที่คาดหวัง (Better Than Adequate)</p> <p>การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มีคุณภาพสูงกว่าระดับที่กำหนด โดยมีหลักฐานสนับสนุนว่ามีการนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพแสดงให้เห็นผลลัพธ์ที่ดีและมีแนวโน้มการปรับปรุงในเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง</p>
6	<p>Example of Best Practices</p> <p>The QA practice to fulfil the criterion is considered to be example of best practices in the field. Evidences support that it has been effectively implemented. Performance of QA practice shows very good results and positive improvement trend.</p>	<p>ตัวอย่างแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Example of Best Practices)</p> <p>การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ ได้รับการยอมรับว่าเป็นตัวอย่างของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในสาขา โดยมีหลักฐานสนับสนุนว่ามีการนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพแสดงให้เห็นผลลัพธ์ที่ดีมากและมีแนวโน้มการปรับปรุงพัฒนาในเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง</p>
7	<p>Excellent (Example of World-class or Leading Practices)</p> <p>The QA practice to fulfil the criterion is considered to be excellent or example of world-class practices in</p>	<p>ยอดเยี่ยม (ตัวอย่างแนวปฏิบัติระดับโลกหรือระดับแนวหน้า) (Excellent : Example of World-class or Leading Practices)</p> <p>การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์อยู่ในระดับยอดเยี่ยม หรือเป็น</p>

Rating ระดับ	Description	คำอธิบาย
	the field. Evidences support that it has been innovatively implemented. Performance of the QA practice shows excellent results and outstanding improvement trends.	ตัวอย่างของแนวปฏิบัติระดับโลกหรือระดับแนวหน้าในสาขา โดยมีหลักฐานสนับสนุนว่ามีการนำไปปฏิบัติอย่างมีนวัตกรรม ผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพแสดงให้เห็นผลลัพธ์ในระดับยอดเยี่ยมและมีแนวโน้มการปรับปรุงพัฒนาที่โดดเด่น

3. การวิเคราะห์และสรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA (Version 4.0)

การประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA Version 4.0 มีเกณฑ์การพิจารณาจำนวน 8 เกณฑ์ แต่ละเกณฑ์ จะมีการวัด 7 ระดับ และก่อนการประเมินด้วยเกณฑ์ AUN-QA หลักสูตรจะต้องประเมินองค์ประกอบการกำกับมาตรฐาน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มี 1 ตัวบ่งชี้ จำนวนเกณฑ์ขึ้นอยู่กับระดับปริญญา หากผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งถือว่าหลักสูตรนั้น “ไม่ได้มาตรฐาน” หากหลักสูตรนั้นมีผลการดำเนินงานผ่านทุกเกณฑ์ถือว่าเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และจะมีการประเมินคะแนนคุณภาพของหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA ต่อไป

The AUN-QA assessment at programme level covers eight criteria. Each criterion is assessed based on a seven-point scale. The summary of the assessment results is as follows :

	Criterion	Score
1	Expected Learning Outcomes	
2	Programme Structure and Content	
3	Teaching and Learning Approach	
4	Student Assessment	
5	Academic Staff	
6	Student Support Services	
7	Facilities and Infrastructure	
8	Output and Outcome	
Overall Verdict		

4. แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA

4.1 รูปแบบการประเมิน

กำหนดให้หลักสูตรที่ ต้องรับการประเมินคุณภาพภายในตามเกณฑ์ AUN-QA ภายในเดือนมิถุนายนของทุกปีการศึกษา ให้ใช้รูปแบบการประเมินแบบ Site Visit คือ ประเมินจากการตรวจเยี่ยม ณ สถานที่จริง หรือระบบออนไลน์ มีการประเมินจากเอกสาร (เล่ม SAR) และมีการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4.2 ระยะเวลาสำหรับการประเมิน

กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามเกณฑ์ AUN-QA ของแต่ละหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 1 วัน แต่ไม่เกิน 2 วัน โดยการกำหนดระยะเวลาการประเมินฯ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประเมินในการพิจารณาด้วย

4.3 องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการประเมินฯ

คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยผู้ประเมิน จำนวน 3 คน โดยผู้ประเมิน 1 คน สามารถทำหน้าที่ประเมินได้หลายหลักสูตร แต่ไม่เกิน 10 หลักสูตรหรือถ้ามีความจำเป็นต้องประเมินมากกว่า 10 หลักสูตร ต้องแจ้งประธานคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ ไม่จำเป็นต้องมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรที่ประเมินแต่ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร คุณสมบัติของคณะกรรมการประเมินฯ มีรายละเอียดดังนี้

(1) ประธานกรรมการ

- เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ที่ขึ้นทะเบียนผู้ประเมินฯ ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA ของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.)

(2) กรรมการ

- เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหรือภายในมหาวิทยาลัย ที่ขึ้นทะเบียนผู้ประเมินฯ ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA ของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) หรือของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยเลือกกรรมการ 1 จาก 2 คนนี้ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ

(3) ผู้สังเกตการณ์

- สามารถ/อนุญาตให้มีผู้สังเกตการณ์ภายนอกที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ประเมินฯ ได้ไม่เกินจำนวน 1 - 2 คน ต่อหลักสูตร

4.4 กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA

(1) การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินฯ หลักสูตรกำหนดวันประเมินฯ และเสนอประธานและกรรมการประเมิน โดยพิจารณาจากทะเบียนรายชื่อผู้ประเมินตามเกณฑ์ AUN-QA ระดับหลักสูตร ตาม

คุณสมบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยให้คณะ วิทยาเขตหรือวิทยาลัยต้นสังกัดของหลักสูตรจัดทำประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA และส่งสำนักงานประกันคุณภาพตามช่องทางที่กำหนดอย่างน้อย 7 วันทำการก่อนการประเมินหลักสูตรนั้นๆ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบรับรองต่อไป

(2) **เลขานุการ (ผู้ประสานงานหลักสูตร)** ติดต่อประสานงานคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

(3) **เลขานุการ (ผู้ประสานงานหลักสูตร)** กำหนดรายชื่อและดำเนินการติดต่อประสานงานกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเข้ารับการสัมภาษณ์ (ประธานกรรมการเป็นผู้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์)

(4) **หลักสูตรรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานประกอบการประเมินฯ** ตลอดปีการศึกษา และดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ซึ่งประกอบด้วย การกำกับมาตรฐาน และการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA

(5) **เลขานุการ (ผู้ประสานงานหลักสูตร)** จัดส่ง SAR ข้อมูลหลักฐาน กำหนดการประเมิน ข้อมูลของผู้เข้ารับการสัมภาษณ์ให้กรรมการประเมินฯ ล่วงหน้า ก่อนรับการประเมินอย่างน้อย 1 เดือน หรือตามแต่ตกลงกับคณะกรรมการ

(6) **หลักสูตรดำเนินการประเมินคุณภาพภายในให้แล้วเสร็จตามกำหนดการประเมินของหลักสูตร** ซึ่งอาจใช้ขั้นตอนดังต่อไปนี้

- พิธีเปิด (Opening Meeting) / การนำเสนอผลการดำเนินงานของหลักสูตร
- การตรวจเอกสาร / การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย / การเยี่ยมชมสถานที่
- การนำเสนอสรุปผลการตรวจเบื้องต้นด้วยวาจาที่เน้นการเสนอจุดแข็ง และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาของหลักสูตร (Closing Meeting)

(7) **เลขานุการ (ผู้ประสานงานหลักสูตร)** กรอกข้อมูลพื้นฐาน Common Data Set บันทึกข้อมูล Input ในหมวดที่ 1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน สถานที่จัดการเรียนการสอน และผลประเมินตัวบ่งชี้ 1.1 พร้อมทั้งอัปโหลดไฟล์ SAR รายงานผลการประเมินตามเกณฑ์ AUN-QA ยืนยันผลการประเมินผ่านระบบ QA Online ให้แล้วเสร็จตามปฏิทินที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(8) **คณะกรรมการประเมินฯ ส่งรายงานผลการประเมินฯ ระดับหลักสูตร ฉบับสมบูรณ์ (AUN-QA assessment report)** ให้หลักสูตรหลังการตรวจประเมิน ภายใน 7 วันทำการ

(9) **เลขานุการ (ผู้ประสานงานหลักสูตร)** จัดส่ง SAR และ AUN-QA assessment report (ทั้งไฟล์ word และ pdf) ให้คณะและสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษาตามปฏิทินที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(10) **หลักสูตรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร** ตามเกณฑ์ AUN-QA สำหรับปีการศึกษาถัดไป และเสนอคณะกรรมการประจำคณะ วิทยาเขต หรือวิทยาลัยพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และส่งให้งานประกันคุณภาพการต่อไป

4.5 การเตรียมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการมารับการสัมภาษณ์ของผู้ประเมิน

กำหนดให้หลักสูตรดำเนินการจัดเตรียมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มเพื่อมารับการสัมภาษณ์จากผู้ประเมิน ดังนี้

- (1) นิสิตปัจจุบัน 4-10 คน (คณะชั้นปี)
- (2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร (ทุกคน)
- (3) อาจารย์ผู้สอน (ตามความเหมาะสม)
- (4) ผู้บริหาร (เช่น คณบดี รองคณบดี ประธานหลักสูตร ตามที่ผู้ประเมินต้องการสัมภาษณ์)
- (5) ผู้บริหาร และบุคลากรสายสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ห้องบริการคอมพิวเตอร์และเครือข่าย และอื่น ๆ ของคณะ/มหาวิทยาลัย
- (6) ศิษย์เก่า ตามความเหมาะสมของแต่ละหลักสูตร (ผ่านระบบ Online/On-site ตามการตกลงกับผู้ประเมิน)
- (7) ผู้ใช้บัณฑิต ตามความเหมาะสมของแต่ละหลักสูตร (ผ่านระบบ Online/On-site ตามการตกลงกับผู้ประเมิน)
- (8) อื่น ๆ ตามที่ผู้ประเมินกำหนด

ภาคผนวก

มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

พ.ศ.๒๕๖๕

กฎกระทรวง
มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา ๔ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ (๖) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา ๓ และมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

(๒) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการนำมาตรฐานการอุดมศึกษาสู่การปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะของสถาบันอุดมศึกษา การดำเนินการ ผลลัพธ์ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

หน้า ๔

เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๒๐ ก ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

“มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษา

“หลักสูตรการศึกษา” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาและต่ำกว่าปริญญาตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ

“แผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า แผนระยะห้าปีซึ่งกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ ๔ ให้ใช้มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงนี้ ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง

ข้อ ๕ มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาประกอบด้วยมาตรฐานศักยภาพ และความพร้อม มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานการดำเนินการเพื่อให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพ

หมวด ๑

มาตรฐานศักยภาพและความพร้อม

ข้อ ๖ มาตรฐานศักยภาพและความพร้อม เป็นมาตรฐานเพื่อใช้ในการพิจารณาการจัดตั้ง และการประเมินสถานภาพการดำรงอยู่ของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย

- (๑) ด้านกายภาพ
- (๒) ด้านวิชาการ
- (๓) ด้านการเงินและการบัญชี
- (๔) ด้านการบริหารจัดการ

ข้อ ๗ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีความพร้อมด้านกายภาพ ดังต่อไปนี้

- (๑) ทำเลที่ตั้งและบริเวณใกล้เคียง
 - (ก) เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - (ข) เป็นสัดส่วนไม่ปะปนกับสถานที่อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา
 - (ค) อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมที่จะสามารถสร้างบรรยากาศทางวิชาการได้ดี

- (๒) พื้นที่ดำเนินการ
มีพื้นที่ดำเนินการรองรับความเป็นสถาบันอุดมศึกษาอย่างครบถ้วนตามพันธกิจ และเพียงพอสำหรับการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้มีมาตรฐานเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (๓) โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
(ก) มีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เหมาะสม และเพียงพอต่อการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา
(ข) มีสาธารณูปโภคที่เพียงพอ โดยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
(ค) มีอุปกรณ์และระบบความปลอดภัย ระบบป้องกันอัคคีภัย โดยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
(ง) มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้ที่ต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษ
(จ) มีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่สามารถให้บริการได้อย่างเพียงพอและสอดคล้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและบริบทของสังคมดิจิทัลที่ทันสมัย
- ข้อ ๘ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีความพร้อมด้านวิชาการ ดังต่อไปนี้
- (๑) มีบุคลากรสายวิชาการที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในสาขาวิชา และรายวิชาที่เปิดสอน โดยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา และมีจำนวนที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน
- (๒) มีระบบการบริหารและการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ เพื่อให้บุคลากรสายวิชาการมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- (๓) มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่จำเป็นและเหมาะสมกับสาขาวิชาและรายวิชาที่เปิดสอน มีการบำรุงรักษาและพัฒนาให้มีความทันสมัยอย่างต่อเนื่อง
- (๔) มีระบบและเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
- ข้อ ๙ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีความพร้อมด้านการเงินและการบัญชี ดังต่อไปนี้
- (๑) มีเงินทุนและทรัพย์สินอื่น รวมทั้งแหล่งทุนเพียงพอสำหรับการดำเนินการตามพันธกิจ
- (๒) มีการวิเคราะห์รายรับ รายจ่าย ต้นทุนต่อหน่วยของหลักสูตรการศึกษา และความคุ้มค่าของการดำเนินงาน
- (๓) มีการประมาณการสถานะการเงินที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต และมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการเงินเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเงินสำหรับการดำรงอยู่ของสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ
- (๔) มีระบบบัญชีที่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและระบบตรวจสอบที่มีมาตรฐาน

- ข้อ ๑๐ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีความพร้อมด้านการบริหารจัดการ ดังต่อไปนี้
- (๑) มีสภาสถาบันอุดมศึกษาที่ประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในเชิงบริหารด้านต่าง ๆ ที่หลากหลาย สามารถชี้แนะและกำกับการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา
 - (๒) มีผู้บริหารซึ่งมีความซื่อสัตย์และประสบการณ์ในด้านการบริหารสถาบันอุดมศึกษา
 - (๓) มีบุคลากรสายสนับสนุนซึ่งมีความรู้ ความชำนาญในการบริหารจัดการ โดยมีระบบการบริหารและการพัฒนาบุคลากรดังกล่าวเพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
 - (๔) มีระบบการกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่ระดับสภาสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหาร และคณาจารย์ในทุกระดับให้มีการบริหารและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามหลักธรรมาภิบาล
 - (๕) มีระบบการรับฟัง การวิเคราะห์ และการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ใช้บัณฑิต ท้องถิ่น และสังคมในการจัดทำแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การเปิดหลักสูตรการศึกษา การจัดการศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินผล ทั้งนี้ โดยเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนและกลุ่มต่าง ๆ จะได้รับ

หมวด ๒

มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา

- ข้อ ๑๑ มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา เป็นมาตรฐาน เพื่อให้การดำเนินการตามภาระหน้าที่หลักเป็นไปอย่างครบถ้วนและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย
- (๑) ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - (๒) ด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
 - (๓) ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม
 - (๔) ด้านการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม
- ข้อ ๑๒ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการจัดการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้
- (๑) กำหนดนโยบายและทิศทางในการผลิตบัณฑิตและการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ความต้องการของชุมชน สังคมและประเทศ ทั้งนี้ ตามความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา
 - (๒) จัดให้มีหลักสูตรการศึกษาที่หลากหลายไม่ว่าแบบให้ปริญญาหรือแบบไม่ให้ปริญญา เพื่อส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต
 - (๓) จัดทำและบริหารหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

(๔) มีการพัฒนาคณาจารย์ในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ ทั้งในระบบชั้นเรียนและผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งการให้คำปรึกษาและการดูแลผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา

(๕) กำกับดูแลให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตรการศึกษา

ข้อ ๑๓ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและทิศทางการวิจัยที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และเชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปะและวัฒนธรรม หรือสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ตามความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

(๒) ส่งเสริมให้เกิดการสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อการพัฒนาและความต้องการของประเทศหรือพื้นที่

(๓) พัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ นักวิจัย และผู้เรียน ให้มีความสามารถในการสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการจัดหาแหล่งทุน การจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรให้เพียงพอในการสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรม

(๔) ส่งเสริมการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวิจัยแก่ผู้เรียน

(๕) จัดให้มีระบบบริหารจัดการงานวิจัย นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลด้านการวิจัยและนวัตกรรมตามศักยภาพของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลผลงานวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา

(๖) กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการวิจัย การประกันคุณภาพการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม และมีการประเมินผลกระทบของผลงานวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา

(๗) ส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรือเชิงสาธารณะ

ข้อ ๑๔ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและทิศทางการบริการวิชาการและการพัฒนาเชิงพื้นที่ ทั้งนี้ ตามความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

(๒) กำกับดูแลกระบวนการบริการวิชาการให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ทั้งที่เป็นบริการของหน่วยงานและของคณาจารย์ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่ตอบสนองและสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และประเทศ ตามความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

(๓) ส่งเสริมให้คณาจารย์ ผู้เรียน และชุมชน ร่วมกันเรียนรู้และพัฒนาชุมชนในพื้นที่เพื่อสร้างประสบการณ์จริงให้เกิดขึ้นในการเรียนรู้และเพื่อให้เกิดการพัฒนาเชิงพื้นที่

- (๔) ส่งเสริมให้มีการบูรณาการการบริการวิชาการกับการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการเรียนรู้
- (๕) กำกับดูแลให้มีการประกันคุณภาพการบริการวิชาการและมีการกำกับติดตามการให้บริการวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ข้อ ๑๕ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้
- (๑) กำหนดนโยบายและทิศทางการส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ เพื่อการธำรงรักษา สืบสาน เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมไทยหรือการพัฒนา ต่อยอด และสร้างคุณค่าใหม่ ทั้งนี้ ตามความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา
- (๒) จัดให้มีรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาและกิจกรรมที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรม และประเพณีที่หลากหลายของท้องถิ่นและของชาติ

หมวด ๓

มาตรฐานการดำเนินการเพื่อให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพ

- ข้อ ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้สถาบันอุดมศึกษามีมาตรฐานตามหมวด ๑ มาตรฐานศักยภาพและความพร้อม และหมวด ๒ มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา อย่างครบถ้วน และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีคุณภาพและมีการพัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่องตามหลักธรรมาภิบาล สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้
- (๑) จัดทำกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ โดยมีการจัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามกลยุทธ์และการดำเนินงานตามพันธกิจ และมีการถ่ายทอดสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้ โดยมีตัวชี้วัดที่ประเมินผลได้อย่างแท้จริง
- (๒) จัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสียเพื่อนำความคิดเห็นไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสียอย่างต่อเนื่อง
- (๓) ติดตาม ทบทวน และปรับปรุงแผนตาม (๑) และผลการดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการรวบรวม วิเคราะห์ และจัดการข้อมูลอย่างเหมาะสม สามารถนำมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจ
- (๔) ประเมินความต้องการด้านอัตราค่าจ้างและขีดความสามารถของบุคลากร มีการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เพียงพอและเหมาะสมสำหรับการดำเนินการตามพันธกิจให้ประสบความสำเร็จ มีระบบบริหารงานบุคคลที่ส่งเสริมการนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ และทำให้บุคลากรมีความมั่นคงในอาชีพ

หน้า ๑๐
เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๒๐ ก ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ได้แจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ดำเนินการต่อไปตามประกาศดังกล่าวจนกว่า จะแล้วเสร็จ เว้นแต่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เอนก เหล่าธรรมทัศน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔ มาตรา ๑๗ และ มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะ และความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษาด้วย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา

พ.ศ.๒๕๖๕

กฎกระทรวง

มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา ๔ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ (๖) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา ๓ และมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา เข้าสู่การศึกษาในระบบ พ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

(๒) ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอน ผลการเรียนระดับปริญญา ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

(๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรควระดับ ปริญญาโทสองปริญญาในสถาบันอุดมศึกษาไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับ ปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(๖) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่าง สถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในทำงาน ระหว่างการศึกษา

“หลักสูตรการศึกษา” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาและต่ำกว่าปริญญาตามที่ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติ

“ระบบทวิภาค” หมายความว่า ระบบการจัดการศึกษาในหนึ่งปีการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น สองภาคการศึกษาปกติ และหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่าสัปดาห์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ ๔ ให้ใช้มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงนี้ ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง

ข้อ ๕ มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย

(๑) มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา

(๒) มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

(๓) มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๖ มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา ต้องมีระยะเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียนคิดเป็น จำนวนหน่วยกิตรวมตามระบบทวิภาค ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรอนุปริญญาที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติสองปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า หกสิบหน่วยกิต

(๒) หลักสูตรอนุปริญญาที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติสามปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า เก้าสิบหน่วยกิต

การสำเร็จหลักสูตรตามวรรคหนึ่ง ผู้เรียนต้องมีผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอนุปริญญาด้วย

ข้อ ๗ มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ต้องมีระยะเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียนคิดเป็น จำนวนหน่วยกิตรวมตามระบบทวิภาค ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติสี่ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า หนึ่งร้อยยี่สิบหน่วยกิต

(๒) หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติห้าปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า หนึ่งร้อยห้าสิบหน่วยกิต

(๓) หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติไม่น้อยกว่าหกปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบหน่วยกิต

(๔) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต การสำเร็จหลักสูตรตามวรรคหนึ่ง ผู้เรียนต้องมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีด้วย

ข้อ ๘ มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ต้องมีระยะเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียนคิดเป็นจำนวนหน่วยกิตรวมตามระบบทวิภาค ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าสี่สิบสี่หน่วยกิต

(๒) หลักสูตรปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าสามสิบหกหน่วยกิต

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก กรณีผู้เรียนสำเร็จปริญญาตรี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต สำหรับกรณีผู้เรียนสำเร็จปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต

การสำเร็จหลักสูตรตามวรรคหนึ่ง ผู้เรียนต้องมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษาของแต่ละระดับคุณวุฒิด้วย

ข้อ ๙ ให้คิดหน่วยกิตในระบบทวิภาคตามข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ ดังต่อไปนี้

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่าสี่ห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่าสามสิบชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๕) การค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๖) วิทยานิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๗) กิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดที่สร้างการเรียนรู้นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

ข้อ ๑๔ การเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี หรือระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง เพื่อเข้าศึกษาในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี หรือระดับบัณฑิตศึกษาในอีกสถาบันอุดมศึกษาหนึ่ง ให้เทียบโอนได้ตามหลักการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐาน และมีสาระสำคัญครอบคลุมรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ขอเทียบโอน

(๒) เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ประเมินผลการเรียนได้ไม่ต่ำกว่าระดับที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) มีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตรวมที่เทียบโอนไม่เกินสัดส่วนที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) หลักการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๕ การสะสมผลการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ เพื่อพัฒนาตนเอง หรือการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสำเร็จหลักสูตรการศึกษาหรือเพื่อขอรับปริญญา ให้กระทำได้โดยระบบคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษาตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

(๑) การนำผลการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ สมรรถนะ หรือประสบการณ์มาเทียบหน่วยกิต และสะสมในคลังหน่วยกิตได้ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอน

(๒) การไม่มีข้อจำกัดเรื่องอายุ คุณวุฒิของผู้เรียน และระยะเวลาในการเรียน

(๓) การลงทะเบียนเรียนและสะสมหน่วยกิตได้ตลอดชีวิต โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสม

(๔) การลงทะเบียนเรียนและสะสมหน่วยกิตในสถาบันอุดมศึกษามากกว่าหนึ่งแห่งได้

ข้อ ๑๖ การเทียบหลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศกับหลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศเพื่อรับรองคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศต้องได้รับการรับรองมาตรฐานตามกฎหมายของประเทศนั้น หรือได้รับการรับรองจากองค์กรวิชาชีพหรือวิชาการของประเทศนั้น

(๒) เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเทียบได้กับมาตรฐานหลักสูตรศึกษาระดับอุดมศึกษา และมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๑๗ การเทียบหลักสูตรการศึกษาที่จัดโดยองค์กรวิชาชีพ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน กับหลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อรับรองคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรการศึกษาที่ขอเทียบต้องจัดโดยองค์กรวิชาชีพ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ หน้าที่และอำนาจในการจัดหลักสูตรดังกล่าว

(๒) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐานเทียบได้กับมาตรฐานหลักสูตรศึกษาระดับอุดมศึกษาและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๑๘ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เผยแพร่หลักสูตรที่ให้ปริญญาทั้งที่ดำเนินการสอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการไม่รับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๙ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงกว่ามาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนด

ข้อ ๒๐ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๒๑ คณะกรรมการอาจออกประกาศหรือแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้

การออกประกาศหรือแนวปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของประเภทและกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

ข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลและทบทวนข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ ทุกห้าปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ โดยรับฟังความคิดเห็นของสถาบันอุดมศึกษา ผู้เรียน คณาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิตอย่างกว้างขวาง

ข้อ ๒๓ หลักสูตรการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนอยู่หรือที่สถาบันอุดมศึกษาแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบตามมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่า เป็นการดำเนินการตามกฎกระทรวงนี้แล้ว

ข้อ ๒๔ ในวาระเริ่มแรก การใด ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่กำหนดไว้ตามประกาศว่าด้วยมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา บรรดาที่ถูกละเลย โดยกฎกระทรวงนี้ ซึ่งดำเนินการอยู่ในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ และสถาบันอุดมศึกษาได้แจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ดำเนินการต่อไปตามประกาศดังกล่าว จนกว่าจะแล้วเสร็จ เว้นแต่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เอนก เหล่าธรรมทัศน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หน้า ๑๙
เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๒๐ ก ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษาด้วย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

พ.ศ.๒๕๖๕

กฎกระทรวง

มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา ๔ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ (๖) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” ในมาตรา ๓ และมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ การอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการและประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทุกฉบับที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แนวทางการปฏิบัติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชา ทั้งนี้ ไม่ว่า ในระดับใด สาขาใด หรือสาขาวิชาใด

ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับ ต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดขึ้น ตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จาก การศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในทำงาน ระหว่างการศึกษา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔ มาตรา ๑๗ และ มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยข้อเสนอแนะ และความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของสถาบันอุดมศึกษาด้วย ประกอบกับกฎกระทรวงว่าด้วยการ กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่นกำหนดให้ “มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” เป็นมาตรฐาน การอุดมศึกษาอื่น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

พ.ศ.๒๕๖๕

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๑ แห่งกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ (นัดพิเศษ) เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕”

๒. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา โดยใช้สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

๓. ในประกาศนี้

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มใช้บังคับ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาเห็นชอบหรืออนุมัติ มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

“คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร” หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้หมายถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่น แต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการพิจารณาคุณวุฒิที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษา

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้

ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร
ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

“การตกลงร่วมผลิต” หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่าง
สถาบันอุดมศึกษากับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของ
สภาสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรภายนอกนั้น ๆ

“องค์กรภายนอก” หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจาก
หน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า
หรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจ
ของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัท
ดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

“ประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ” หมายถึง การทำงานร่วมกับสถานประกอบการโดยมีหลักฐาน
รับรองผลการปฏิบัติงานที่เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ หรือหลักฐานรับรองมาตรฐาน
ฝีมือแรงงาน หรือมีผลงานทางวิชาการประเภทการพัฒนาเทคโนโลยี หรือผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมเผยแพร่มาแล้ว

๔. ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา
และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณี
ที่ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตรา
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญา
ตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาที่คณะกรรมการกำหนด

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ
ที่เป็นสากลให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อที่กำลังคนที่มีคุณภาพ ต้องเป็นบุคคล
ที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง
บนฐานภูมิปัญญาไทยภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและ
ทัดเทียมมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน
ให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแส
โลกาภิวัตน์ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการ

ปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรค์งานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

๕.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยอาจมีการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

๕.๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว แต่ให้เสริมศักยภาพของผู้เรียนโดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้วและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยทางวิชาการที่ลุ่มลึก หลักสูตรก้าวหน้าแบบวิชาการต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๕.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น ๒ แบบ ได้แก่

๕.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาการและวิชาชีพหรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

หลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ได้ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรีและจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการผลิตบุคลากรในระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องมิวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติการหรือทักษะวิชาชีพอยู่แล้วให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติม เพื่อให้บัณฑิตจบไปเป็นนักปฏิบัติเชิงวิชาการ โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมระหว่างสถานประกอบการกับสถาบันอุดมศึกษา และการบริหารจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการภาคทฤษฎีและปฏิบัติในบริบทของการทำงานตามสภาพจริง เพื่อให้บัณฑิตสามารถผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการนักปฏิบัติขั้นสูงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ในด้านอาจารย์ผู้สอนจำนวนหนึ่งต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการมาแล้ว และหากเป็นผู้สอนจากสถานประกอบการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

๕.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้วให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้

ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในองค์กรหรือสถานประกอบการ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ หรือเทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่น ให้มีการนับระยะเวลาในการศึกษาเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด ซึ่งจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาของหน่วยการเรียนรู้เทียบเคียงกับหน่วยกิตในระบบทวิภาค รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดที่เสริมสร้างการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับระบบการจัดการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๗. การคิดหน่วยกิตตามระบบทวิภาค

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๓. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๕ กิจกรรมการเรียนอื่นใดที่สร้างการเรียนรู้ นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่นที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค ให้นับระยะเวลาการศึกษาและการคิดหน่วยกิตเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวเป็นผู้กำหนด

๘. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๘.๑ หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติ ๔ ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต

๘.๒ หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติ ๕ ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต

๘.๓ หลักสูตรปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า ๖ ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๘๐ หน่วยกิต

๘.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๙. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

๙.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้รู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่าให้ตนเองและสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง รู้คุณค่าและรักษาชาติกำเนิด ร่วมมือรวมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และต้องแสดงการวัดและประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างชัดเจน

การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา

๙.๒ หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมของหมวดวิชาเฉพาะ ดังนี้

๙.๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๙.๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๔๒ หน่วยกิต ในจำนวนนั้นต้องเป็นวิชาทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

๙.๒.๓ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๙๐ หน่วยกิต

๙.๒.๔ หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า ๖ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า ๑๐๘ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้า ผู้เรียนต้องเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๙.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่เข้าศึกษา

๑๐. คุณวุฒิ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ประกอบด้วย

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๓ คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ ๓ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิฉะนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายการ

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะประกาศใช้ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับหลักสูตรที่มีการตกลงร่วมผลิตร่วมกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตร่วมกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน

ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ ใน ๕ คน ต้องมีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ

กรณีที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๓ คน

กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า ๑ วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ ๓ คน และต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการ ๑ ใน ๓

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

ในกรณีที่มิอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะประกาศใช้ ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้

สำหรับหลักสูตรที่มีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอกที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา หากจำเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและมีประสบการณ์การทำงานในองค์กรแห่งนั้นหรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๑๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี ๕ ปี และไม่น้อยกว่า ๖ ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษาตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๑.๓ หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวนำทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวนำไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ ทุกภาคการศึกษาในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวนำ หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษานี้มีผลการเรียนต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวนำ

๑๒. การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ โดยการอนุมัติของสภาสถาบันอุดมศึกษา แต่ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

๑๓. เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

การพ้นสภาพโดยไม่สำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๔. ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา ให้ระบุชื่อปริญญา ชื่อสาขาวิชา และชื่อรายวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่คณะกรรมการรับรอง

๑๕. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๖. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๗. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ และให้ถือคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิก
ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ.๒๕๖๕

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๑ แห่งกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ (นัดพิเศษ) เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕”

๒. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา โดยใช้สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

๓. ในประกาศนี้

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด หรือบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิต ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มใช้บังคับ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่สภาสถาบันอุดมศึกษาเห็นชอบหรืออนุมัติ มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

“คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร” หมายถึง คุณวุฒิที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสาขาวิชา หากสาขาวิชาใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานสาขาวิชา หรือประกาศมาตรฐานสาขาวิชาไม่ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ ให้หมายถึงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการหรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่น แต่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะส่งเสริมให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยการพิจารณาคุณวุฒิที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษา

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตาม ประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้น ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตร ในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน ๒ คน

สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน สามารถใช้อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรชุดเดียวกันได้

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

“นักวิจัยประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งนักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอน หลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่ค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“การตกลงร่วมผลิต” หมายถึง การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่าง สถาบันอุดมศึกษาที่บอกรับภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยผ่านความเห็นชอบของ สภาสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรภายนอกนั้น ๆ

“องค์กรภายนอก” หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจาก หน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าหรือ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยเท่านั้น

หากเป็นบริษัทเอกชนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้อยู่ในดุลยพินิจ ของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องแสดงศักยภาพและความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัทดังกล่าว และต้องให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

๔. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๔.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วย ชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๔.๓ ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่

สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาที่คณะกรรมการกำหนด

๕. ปริญญา และวัตถุประสงค์

๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปริญญาอุดมศึกษา ปริญญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ

๕.๒ หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปริญญาอุดมศึกษา ปริญญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

ทั้งนี้ ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนางานและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม ประเทศ และประชาคมโลก

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ หรือเทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่น ให้มีการนับระยะเวลาในการศึกษาเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด ซึ่งจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาของหน่วยการเรียนรู้เทียบเคียงกับหน่วยกิตในระบบทวิภาค รายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการหรือกิจกรรมอื่นใดที่เสริมสร้างการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับระบบการจัดการศึกษาที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๗. การคิดหน่วยกิตตามระบบทวิภาค

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๓. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๕ การค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๖ วิทยานิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๗.๗ กิจกรรมการเรียนอื่นใดที่สร้างการเรียนรู้นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

สภาสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบอื่นที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค ให้นับระยะเวลาการศึกษาและการคิดหน่วยกิตเทียบเคียงได้กับระบบทวิภาค โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวเป็นผู้กำหนด

๘. โครงสร้างหลักสูตร

๘.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๘.๒ ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ๑ แบบวิชาการ เน้นการเรียนรู้การทำวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์สร้างองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชานั้น ทั้งนี้ สัดส่วนหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์และหน่วยกิตของการศึกษารายวิชา ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด โดยอาจเป็นวิทยานิพนธ์อย่างเดียว หรือมีทั้งการศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งต้องทำวิทยานิพนธ์อย่างน้อย ๑๒ หน่วยกิต โดยไม่อาจศึกษารายวิชาอย่างเดียวได้

แผน ๒ แบบวิชาชีพ เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ ให้มีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๘.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แผน ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แผน ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แผน ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

แผน ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แผน ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๙. คุณวุฒิ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์

๙.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๙.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

๙.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่องในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

๙.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนา นักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๙.๑.๔ อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มียผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๙.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๙.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

๙.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายการ

๙.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๙.๒.๔ อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มียผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงได้ แต่ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๙.๓ ปริญญาโท

๙.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

๙.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่องในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายกรณี

๙.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์หรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหรือ อาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมี คุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่ กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

๙.๓.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันอุดมศึกษา โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์หรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง และอย่างน้อย ๑ เรื่อง ต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

๙.๓.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนา นักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๙.๓.๖ อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มียผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท ต้องมีผลงานทางวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๙.๔ ปริญญาเอก

๙.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

๙.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

กรณีมีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากสภาสถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นรายการนี้

๙.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ร่วมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างน้อย ๑ คน โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น

๙.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยอาจมีอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำร่วมเป็นผู้สอบด้วย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า ๒ คน รวมทั้งหมดแล้วไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา แห่งนั้น

๙.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ เรื่อง ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

กรณีอาจารย์พิเศษที่ไม่มีคุณวุฒิตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ทั้งนี้ หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษา ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชานั้น ๆ ด้วย

๙.๔.๖ อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุมัติให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาเอกได้ แต่ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก ต้องมีผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัย ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ เรื่อง ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ เรื่อง ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ เรื่อง ภายใน ๕ ปี

๑๐. ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๐.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

๒) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์หรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

๓) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือเทียบเท่า ซึ่งมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ให้เสนอต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณา แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการเป็นรายกรณี

๑๐.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๐.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

๑๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๑.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๑.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า

๑๑.๓ ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๑.๔ ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๒. จำนวนหน่วยกิตในการลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษาในแต่ละหลักสูตรและระดับการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

๑๓.๒ ปริญญาโท

๑๓.๒.๑ แผน ๑ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร (ถ้ามี) โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง ซึ่งมีองค์ประกอบตามข้อ ๙.๓.๔ โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบบทความหรือนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่นซึ่งสามารถสืบค้นได้ตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๓.๒.๒ แผน ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย จนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด และเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๑๓.๓ ปริญญาเอก

๑๓.๓.๑ แผน ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายจนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งตามข้อ ๙.๔.๔ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบประกอบด้วย องค์ความรู้ใหม่ ซึ่งพิจารณาจากข้อความแห่งการริเริ่ม และความรู้ความเข้าใจในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด อย่างน้อย ๒ เรื่อง หรือ

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด อย่างน้อย ๑ เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อย ๑ เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อย ๑ สิทธิบัตร

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓ คน ที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการกำหนด

๑๓.๓.๒ แผน ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติเพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย

จนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ตามข้อ ๙.๔.๔ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบประกอบด้วย องค์ความรู้ใหม่ซึ่งพิจารณาจากข้อความแห่งการริเริ่มและความรู้ความเข้าใจในวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓ คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษา

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการกำหนด

๑๓.๔ การพ้นสภาพโดยไม่สำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๔. ปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา

การออกใบปริญญาบัตรและใบแสดงผลการศึกษา ให้ระบุชื่อปริญญา ชื่อสาขาวิชา และชื่อรายวิชา ให้ตรงกับที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตรฉบับที่คณะกรรมการรับรอง พร้อมทั้งระบุหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่สอดคล้องกับสาขาวิชา

๑๕. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

๑๖. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๗. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการนั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิก

ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.

๒๕๖๕

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕”

๒. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๓. ในประกาศนี้

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา

๔. ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามคุณวุฒิแต่ละระดับ ต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษา วิชาชีพ ประเทศชาติ และบริบทโลก ประกอบด้วยอย่างน้อย ๔ ด้าน ได้แก่

๔.๑ ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ หรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันในสังคม และพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

๔.๒ ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ ฝึกฝนปฏิบัติ ให้เกิดความแคล่วคล่อง ว่องไว และชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือวิชาการ พัฒนาดน และพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล

๔.๓ จริยธรรม (Ethics) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตน ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

๔.๔ ลักษณะบุคคล (Character) หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

๕. รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละด้านในข้อ ๔ ตามคุณวุฒิแต่ละระดับ เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

๖. สถาบันอุดมศึกษาต้องแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ในการผลิตบัณฑิตให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร โดยออกแบบและพัฒนาระบบและกลไก หรือวิธีการ พร้อมหลักฐานเชิงประจักษ์ สำหรับการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาของหลักสูตรการศึกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิกร
ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละด้านตามคุณวุฒิแต่ละระดับ

ความรู้ (Knowledge)					
<p>ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ที่เกิดจากหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ หรือต่อยอดความรู้ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันในสังคม และพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล</p> <p>โครงสร้างของความรู้สำหรับแต่ละระดับคุณวุฒิ มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้เชิงสาระ/หลักการ ความรู้เชิงกระบวนการ และความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต 2. * ความรู้ที่จำเป็นต่อการเชื่อมโยง การปรับใช้ การต่อยอดความรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาและการทำงานร่วมกัน <p>* หมายเหตุ ยกเว้นคุณวุฒิระดับอนุปริญญา</p>					
อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาเอก
ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับการนำไปใช้ทำงานตามบทบาทหน้าที่	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ ปรับใช้ ความรู้เพื่อการพัฒนา	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่เพื่อการค้นพบ และสร้างสิ่งใหม่ที่เป็นที่ยอมรับ	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ และเชื่อมโยงสร้างองค์ความรู้ใหม่เชิงปฏิบัติในการแก้ปัญหาทางวิชาชีพแบบองค์รวมและเป็นที่ยอมรับ	ความรู้ที่จำเป็นและเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติ ต่อยอดความรู้ เชื่อมโยงความรู้ และการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาแบบองค์รวม ซึ่งเป็นที่ยอมรับ และอ้างอิงได้ และหรือปรับใช้ในบริบทอื่นได้
<p>การสร้างสิ่งใหม่ หมายถึง กระบวนการวิจัยและพัฒนา ซึ่งทำให้ได้ผลผลิตใหม่ที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ สิ่งของ กระบวนการ ระบบ แนวคิด อันเป็นสิ่งสร้างสรรค์ขึ้นจากความรู้ ความคิดริเริ่ม หรือความคิดสร้างสรรค์ใหม่ หรือมีการพัฒนา ต่อยอด ประยุกต์ และปรับปรุง ให้สามารถใช้ได้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทใหม่ วิถีชีวิตใหม่ หรือความต้องการใหม่</p> <p>การสร้างองค์ความรู้ใหม่ หมายถึง กระบวนการวิจัยที่ใช้วิทยาการวิจัยประเภทต่าง ๆ ซึ่งทำให้ได้ผลผลิต หรือข้อค้นพบจากการวิจัย เป็นแนวคิด ทฤษฎี หรือสาระความรู้ใหม่ที่ใช้ในการส่งเสริมหรือพัฒนาศาสตร์ในสาขานั้น หรือส่งเสริมให้เกิดการสร้างศาสตร์ใหม่แบบบูรณาการ</p>					

ทักษะ (Skills)					
<p>ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้ มีฝนปฏิบัติให้เกิดความคล่อง ว่องไว ชำนาญ เพื่อพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือวิชาการ พัฒนาการ และพัฒนาสังคม สำหรับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล</p> <p>โครงสร้างของทักษะสำหรับแต่ละระดับคุณวุฒิ มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ หรือตามศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง 2. ทักษะทั่วไป ประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้ ทักษะส่วนบุคคล ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่นำไปสู่การพัฒนางาน วิชาชีพ การดำรงชีวิตและการทำงานเพื่อสร้างสรรค์องค์กร และสังคม ซึ่งเหมาะสมกับการดำรงชีวิตในยุคดิจิทัล 					
อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	ปริญญาเอก
<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการปฏิบัติงานได้ตามแนวปฏิบัติที่กำหนด 2. ทักษะด้านดิจิทัล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการปฏิบัติ และการปรับปรุงพัฒนางาน เพื่อการประกอบอาชีพ 2. ทักษะด้านดิจิทัล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการปฏิบัติ และการปรับปรุงพัฒนางาน ให้มีความเป็นมืออาชีพ 2. ทักษะด้านดิจิทัล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการสร้างความรู้ ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่ม สร้างสิ่งใหม่ เพื่อสร้างความรู้ใหม่เชิงวิชาการ หรือวิชาชีพ 2. ทักษะด้านดิจิทัล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการสร้างความรู้ ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เพื่อสร้างความรู้ใหม่เชิงวิชาการ หรือวิชาชีพในระดับเป็นที่ยอมรับ และเป็นแนวปฏิบัติได้ 2. ทักษะด้านดิจิทัล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะการสร้างความรู้ ในการปฏิบัติ การคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เชิงวิชาการ หรือวิชาชีพในระดับที่อ้างอิง หรือปรับใช้ในบริบทอื่นได้ 2. ทักษะด้านดิจิทัล
<p>หลักสูตรต้องอ้างอิงทักษะจากกรอบแนวคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ และ Top ๑๐ Skills ของ World Economic Forum</p> <p>ตัวอย่างทักษะ : ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (inquiry skills) การคิดเชิงวิพากษ์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) การแสดงเหตุผล (reasoning) ความคิดสร้างสรรค์ (creativity) การเรียนรู้ (learning) การสื่อสาร (communication) ความร่วมมือร่วมพลัง (collaboration) การทำงานเป็นทีม (team working) ความเป็นผู้นำ (leadership) ความเป็นผู้ประกอบการ (entrepreneurship) การแก้ไขปัญหา (problem solving) การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทักษะการทำงานที่หลากหลาย (multitasking skills)</p>					

จริยธรรม (Ethics)
<p>จริยธรรม (Ethics) หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงความเป็นผู้มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนคนที่ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น</p> <p>โครงสร้างของจริยธรรมสำหรับแต่ละระดับคุณวุฒิ มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำที่เป็นไปตามกฎกติกา และเกิดประโยชน์ต่อสังคม ๒. การหลีกเลี่ยงการกระทำที่ผิดกฎกติกาของสังคม และไม่ทำผิดกฎหมาย <p>ทั้งนี้ หลักสูตรต้องกำหนดจริยธรรมที่เหมาะสมกับสาขาวิชาในแต่ละระดับคุณวุฒิ และจริยธรรมเฉพาะวิชาชีพที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพ หรือประชาคมวิชาชีพ หรือจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ</p> <p>ตัวอย่างจริยธรรม : การกระทำที่มีจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีจิตใจเมตตา ความโอบอ้อมอารี การมีจิตสาธารณะ การรักษาสีงแวดล้อม เป็นต้น</p> <p>การกระทำที่ไม่ถูกจริยธรรม เช่น การคัดลอกผลงาน การทุจริตทางวิชาการ การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การละเมิดสิทธิเสรีภาพ การลักขโมย การทุจริตการสอบ การฉ้อโกง การไม่กระทำตามสัญญา การโฆษณาสรรพคุณของสินค้าเกินจริง การกระทำที่เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น</p>

ลักษณะบุคคล (Character)
<p>ลักษณะบุคคล (Character) หมายถึง บุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ค่านิยม ที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร ให้ความเหมาะสมกับแต่ละระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา</p> <p>โครงสร้างของลักษณะบุคคลสำหรับแต่ละระดับคุณวุฒิ มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ลักษณะบุคคลทั่วไป ๒. ลักษณะบุคคลตามวิชาชีพ หรือตามศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง <p>ตัวอย่างลักษณะบุคคล : บุคลิกที่น่าเชื่อถือ เป็นมิตร มีเสน่ห์ เป็นผู้นำ นิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีเมตตา กรุณา รักการทำงานเป็นทีม ช่างสังเกต คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล ค่านิยมยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ถูกต้อง การรักษาสีงแวดล้อม ความพอเพียง ความเท่าเทียมกันในสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม ยอมรับความแตกต่างในสังคม ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล ความรับผิดชอบ อดทนในการทำงานตามวิชาชีพ ความรอบคอบ ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นแบบอย่างได้ บุคลิกภาพดี มีการสื่อสารที่ดี คิดเป็นระบบ เชื่อมั่นในตนเอง มีสุนทรียนิยม มีศิลปะนิสัย มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ รักการเล่น รักการแสดง เป็นนักบริหารจัดการ มีความคิดเชิงตรรกะ ความเป็นผู้ประกอบการ การรู้ดิจิทัล (digital literacy) และความรู้เท่าทันสื่อ (media literacy) เช่น การรู้เทคโนโลยี (technology literacy) การรู้สารสนเทศ (information literacy) การรู้เกี่ยวกับสิ่งทึเห็น (visual literacy) การรู้การสื่อสาร (communication literacy) การรู้สังคม (social literacy) เป็นต้น</p> <p>ทั้งนี้ ทุกหลักสูตรต้องกำหนดลักษณะบุคคลที่เป็นลักษณะบุคคลทั่วไปที่เหมาะสมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตรและสถาบัน ส่วนหลักสูตรวิชาชีพ ควรกำหนดลักษณะบุคคลเฉพาะวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพด้วย โดยอาจเลือกลักษณะบุคคลทั่วไปมากำหนดเป็นคุณสมบัติที่เป็นจุดเน้นให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร</p>